

Spis treści:

Seminarium magisterskie 3

Dydaktyka języka polskiego w szkole ponadpodstawowej 2

Praktyka zawodowa nauczycielska dydaktyczna ciągła w szkole ponadpodstawowej - 90 godzin (4 tygodnie)

Dydaktyka języka polskiego jako obcego i jako drugiego 2

Praktyka zawodowa nauczycielska dydaktyczna ciągła w szkole podstawowej i ponadpodstawowej - 90 godzin (4 tygodnie)

Teoria i praktyka reportażu

Typografia tekstu w mediach

Rynek książki współczesnej

Projektowanie, skład książki, typografia

Edycja tekstów na potrzeby mediów i publikacji internetowych

Funkcjonowanie wydawnictw i współczesny rynek książki

Sylabus przedmiotu / modułu kształcenia

Nazwa przedmiotu/modułu kształcenia:		Seminarium magisterskie 3
Nazwa w języku angielskim:	MA Seminar 3	
Język wykładowy:	polski	
Kierunek studiów, dla którego przedmiot jest oferowany:		filologia polska
Jednostka realizująca:	Wydział Nauk Humanistycznych	
Rodzaj przedmiotu/modułu kształcenia (obowiązkowy/fakultatywny):		obowiązkowy
Poziom modułu kształcenia (np. pierwszego lub drugiego stopnia, jednolitych magisterskich):		drugiego stopnia
Rok studiów:	drugi	
Semestr:	czwarty	
Liczba punktów ECTS:	16	
Imię i nazwisko koordynatora przedmiotu:		Dr hab. Barbara Stelingowska
Imię i nazwisko prowadzących zajęcia:		dr hab. Roman Bobryk, dr hab. Andrzej Borkowski, dr hab. Sławomir Sobieraj, dr hab. Beata Walęciuk-Dejneka, dr hab. Alina Maciejewska, dr hab. Beata Żywicka
Założenia i cele przedmiotu:		Celem zajęć jest wprowadzenie studenta w podstawy metodologii samodzielnej pracy badawczej oraz uzyskanie umiejętności prezentowania jej rezultatów w formie rozprawy (pracy magisterskiej). Nabycie wiedzy z zakresu metodologii badań literaturoznawczych i językoznawczych oraz zasad opracowywania pracy naukowej. Opanowanie umiejętności samodzielnego formułowania problemów badawczych, doboru odpowiednich metod i narzędzi. Nabycie gotowości do krytycznej oceny własnych ustaleń badawczych, prowadzenia dyskusji naukowej oraz rzetelnego i etycznego posługiwania się materiałem źródłowym.
Symbol efektu	Efekty uczenia się	
	WIEDZA Student zna i rozumie:	
Symbol efektu kierunkowego		
W_01	współczesne teorie literatury oraz języka polskiego, ich specyfikę, możliwości ich zastosowania i modyfikacji na użytek różnorodnych projektów badawczych związanych z pracą dyplomową oraz	K_W10

	indywidualną	
W_02	wiedzę na temat badań literaturoznawczych i językoznawczych w zakresie filologii polskiej	K_W01
W_03	terminologię specjalistyczną szczególnie z zakresu literaturoznawstwa i językoznawstwa polskiego	K_W02
Symbol efektu	UMIEJĘTNOŚCI Student potrafi:	Symbol efektu kierunkowego
U_01	wykorzystywać określone źródła informacji, wyszukiwać, selekcjonować oraz integrować informacje pochodzące z różnych źródeł i na tej podstawie formułować krytyczne sądy i rozwiązywać nietypowe problemy literaturoznawcze i językoznawcze, jak też w sposób innowacyjny wykonywać zadania w różnorodnych warunkach	K_U01
U_02	osiągnąć samodzielność w stawianiu i rozwiązywaniu problemów badawczych literaturoznawczych i językoznawczych, używając merytorycznej argumentacji w oparciu o poglądy i doświadczenia własne oraz innych i komunikować się na tematy specjalistyczne, szczególnie literaturoznawcze i językoznawcze	K_U05
U_03	analizować różnorodne teksty, samodzielnie poszerzając swoją wiedzę literacką i językową, jak też wykorzystywać nowe formy funkcjonowania książki (e-book, audiobook), oraz rozwijać własne predyspozycje, umiejętności badawcze, dokonując wyborów czytelniczych i dobierając odpowiednie narzędzia i metody w pracy badawczej	K_U03
Symbol efektu	KOMPETENCJE SPOŁECZNE Student jest gotów do:	Symbol efektu kierunkowego
K_01	otwartości na inne kultury, podejmowania działań, które mają na celu aktywne uczestnictwo w przedsięwzięciach na rzecz zachowania dziedzictwa kulturowego, zwłaszcza literackiego, małej i wielkiej ojczyzny	K_K02
K_02	budowania społeczeństwa otwartego, szanującego odmienności kulturowe, zajmując postawę otwartości i zrozumienia wobec inności i niepełnosprawności	K_K04
Forma i typy zajęć:		seminarium dyplomowe
Wymagania wstępne i dodatkowe:		
Student powinien być przygotowanym do samodzielnej pracy z tekstem naukowym i literackim, zwłaszcza po zajęciach w semestrze trzecim (Seminarium dyplomowe). Wykazywać się gotowością do systematycznej pracy badawczej oraz do uczestnictwa w dyskusji naukowej.		
Treści modułu kształcenia:		

1. Tematyka seminarium obejmuje zagadnienia związane z literaturą polską wraz z jej różnorodnymi kontekstami (np. kulturoznawczymi, dydaktycznymi i innych) oraz metodologią pracy badawczej w obrębie literaturoznawstwa/językoznawstwa polskiego i jego kontekstów. Zajęcia będą prowadzone w zróżnicowanych formach (np.: wykład, konwersatorium, ćwiczenia). Tematy pracy magisterskiej będą ustalane indywidualnie, muszą dotyczyć literatury polskiej. Mogą odnosić się do jej różnych kontekstów, także zagadnień komparatystycznych i multidyscyplinarnych z założeniem problematyki polonistycznej jako wiodącej.
2. Zaprezentowanie wyników pracy badawczej – zaplanowanie finałowych etapów pracy.
3. Redakcja tekstu: zasady formatowania, korekta, tworzenie przypisów, bibliografii. Zajęcia praktyczne związane z przygotowaniem rozdziałów.
4. Korekta i edycja. Korekta gramatyczna i językowa, formatowanie tekstu zgodnie z wymogami uczelni. Przygotowanie ostatecznego pliku elektronicznego oraz wersji papierowej pracy do złożenia w dziekanacie.
5. Finalizacja pracy magisterskiej, uwzględniająca wszystkie poprawki, sugestie i wskazówki wynikające z wcześniejszych konsultacji. Ostatnie zmiany w strukturze, analizie i referencjach, dbałość o spójność całości tekstu.
6. Przygotowanie do oceny ostatecznej. Ostateczna analiza celów i założeń pracy magisterskiej. Ocena efektów osiągniętych podczas seminarium: jak podsumować postęp w pracy badawczej i literackiej. Ocena prezentacji całości pracy magisterskiej zgodnie z kryteriami i zasadami przyjętymi w Wydziale Nauk Humanistycznych.
7. Przygotowanie do obrony pracy magisterskiej. Przygotowanie merytoryczne do obrony – jak skutecznie prezentować wyniki swojej pracy przed komisją. Techniki prezentacji ustnej: jak odpowiedzieć na pytania komisji, jak bronić własnych tez i metodologii. Omówienie najczęściej pojawiających się pytań na obronie pracy magisterskiej w kontekście literaturoznawstwa/językoznawstwa polskiego.
8. Konsultacje indywidualne.

Literatura podstawowa:

1. Boć Jan, *Jak pisać pracę magisterską*, Wrocław 1997
2. Eco Umberto, *Jak napisać pracę dyplomową: poradnik dla humanistów*, Warszawa 2007
3. Wojciechowska Renata, *Przewodnik metodyczny pisanie pracy dyplomowej*, Warszawa 2010

Literatura dodatkowa:

1. Piotrek Paweł, Zieleniecka Barbara, *Technika pisania prac dyplomowych*, Poznań 1997
2. Pułło Andrzej, *Prace magisterskie i licencjackie: wskazówki dla studentów*, Warszawa 2000
3. Woźniak Krzysztof, *O pisaniu pracy magisterskiej na studiach humanistycznych. Przewodnik praktyczny*, Warszawa 1998

Planowane formy/działania/metody dydaktyczne:

Prezentacje fragmentów pracy przez studenta, konsultacje, metoda badawcza (dociekania naukowego)

Sposoby weryfikacji efektów uczenia się osiągniętych przez studenta:

Symbol efektu	Metody weryfikacji efektów uczenia się
W_01, W_03, W_02	Efekty z wiedzy będą sprawdzane na podstawie przyjętej przez promotora pracy magisterskiej. Sprawdzi to zdolność studenta do samodzielnego opracowania tematu badawczego, zastosowania odpowiednich metodologii oraz poprawnego wykorzystania literatury i źródeł. Ocena będzie obejmować zarówno teoretyczną głębię pracy, jak i jej merytoryczną wartość, spójność argumentacji oraz zgodność z wymaganiami naukowymi.
U_01, U_02, U_03	Efekty z umiejętności będą sprawdzane podczas indywidualnych konsultacji, które obejmują ocenę postępów w pracy magisterskiej oraz pomoc w określeniu zakresu badań i metodologii. Sprawdzi to zdolność studenta do samodzielnego prowadzenia badań, kształtowania strategii badawczych oraz stosowania odpowiednich metod w pracy naukowej. Konsultacje pozwolą również na ocenę umiejętności refleksji nad postępami pracy i wprowadzania niezbędnych poprawek.
K_02, K_01	Efekty z kompetencji będą weryfikowane podczas obrony pracy. Sprawdzi to zdolność studenta do jasnego i przekonującego przedstawienia wyników swoich badań, umiejętność argumentowania, obrony swoich tez oraz reagowania na krytyczne uwagi. Ocena obejmie również kompetencje w zakresie komunikacji werbalnej, strukturyzowania wypowiedzi i efektywności w przekonywaniu odbiorców.

Forma i warunki zaliczenia:

Zaliczenie na ocenę na podstawie zgodnej z harmonogramem realizacji tematu badawczego, tj. postępów pracy badawczej i przygotowywania kolejnych fragmentów pracy magisterskiej. Oceny za konkretną część pracy: regularne uczestnictwo w zajęciach (min. 10% obecności), aktywność i zaangażowanie w seminarium (20%), przedstawienie ostatecznej wersji pracy dyplomowej (70%).

Bilans punktów ECTS:

Studia stacjonarne

Aktywność	Obciążenie studenta
Udział w seminarium	30 godzin
Konsultacje	5 godzin
Pisanie pracy magisterskiej	235 godzin
Przygotowanie ostatecznej wersji pracy	30 godzin
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	400 godzin
Punkty ECTS za przedmiot	16 ECTS

Sylabus przedmiotu / modułu kształcenia

Nazwa przedmiotu/modułu kształcenia:		Dydaktyka języka polskiego w szkole ponadpodstawowej 2	
Nazwa w języku angielskim:		Polish language teaching in post-primary school 2	
Język wykładowy:	polski		
Kierunek studiów, dla którego przedmiot jest oferowany:		filologia polska	
Jednostka realizująca:	Wydział Nauk Humanistycznych		
Rodzaj przedmiotu/modułu kształcenia (obowiązkowy/fakultatywny):		fakultatywny	
Poziom modułu kształcenia (np. pierwszego lub drugiego stopnia, jednolitych magisterskich):		drugiego stopnia	
Rok studiów:	drugi		
Semestr:		czwarty	
Liczba punktów ECTS:	3		
Imię i nazwisko koordynatora przedmiotu:		dr hab. Andrzej Borkowski	
Imię i nazwisko prowadzących zajęcia:		dr hab. Andrzej Borkowski, dr Renata Bryzek	
Założenia i cele przedmiotu:		Celem zajęć jest przygotowanie studentów do prowadzenia zajęć dydaktycznych z języka polskiego w szkole ponadpodstawowej poprzez pogłębienie wiedzy o procesie nauczania i uczenia się, oraz doskonalenie umiejętności dydaktycznych. Nabycie wiedzy z zakresu teorii i praktyki dydaktyki języka polskiego w szkole ponadpodstawowej. Opanowanie umiejętności planowania i realizowania lekcji języka polskiego zgodnie z podstawą programową, konstruowania scenariuszy zajęć, doboru metod i środków dydaktycznych. Nabycie gotowości do refleksyjnego i krytycznego podejścia wobec własnej pracy dydaktycznej, podejmowania działań na rzecz rozwoju uczniów, wrażliwości na ich potrzeby i możliwości, a także do ciągłego doskonalenia warsztatu nauczyciela i przestrzegania zasad etyki zawodowej.	
Symbol efektu	Efekty uczenia się		Symbol efektu kierunkowego
	WIEDZA Student zna i rozumie:		

S_W18	metody kształcenia w odniesieniu do nauczanego przedmiotu lub prowadzonych zajęć, a także znaczenie kształtowania postawy odpowiedzialnego i krytycznego wykorzystywania mediów cyfrowych oraz poszanowania praw własności intelektualnej;	D.1/E.1.W9.
S_W19	rolę diagnozy, kontroli i oceniania w pracy dydaktycznej; ocenianie i jego rodzaje: ocenianie bieżące, semestralne i roczne, ocenianie wewnętrzne i zewnętrzne; funkcje oceny;	D.1/E.1.W10
S_W20	egzaminy kończące etap edukacyjny i sposoby konstruowania testów, sprawdzianów oraz innych narzędzi przydatnych w procesie oceniania uczniów w ramach nauczanego przedmiotu;	D.1/E.1.W11.
S_W21	diagnozę wstępną grupy uczniowskiej i każdego ucznia w kontekście nauczanego przedmiotu lub prowadzonych zajęć oraz sposoby wspomagania rozwoju poznawczego uczniów; potrzebę kształtowania pojęć, postaw, umiejętności praktycznych, w tym rozwiązywania problemów, i wykorzystywania wiedzy; metody i techniki skutecznego uczenia się; metody strukturyzacji wiedzy oraz konieczność powtarzania i utrwalania wiedzy i umiejętności;	D.1/E.1.W12.
S_W22	znaczenie rozwijania umiejętności osobistych i społeczno-emocjonalnych uczniów: potrzebę kształtowania umiejętności współpracy uczniów, w tym grupowego rozwiązywania problemów oraz budowania systemu wartości i rozwijania postaw etycznych uczniów, a także kształtowania kompetencji komunikacyjnych i nawyków kulturalnych;	D.1/E.1.W13.
S_W23	warsztat pracy nauczyciela; właściwe wykorzystanie czasu lekcji przez ucznia i nauczyciela; zagadnienia związane ze sprawdzaniem i ocenianiem jakości kształcenia oraz jej ewaluacją, a także z koniecznością analizy i oceny własnej pracy dydaktyczno-wychowawczej;	D.1/E.1.W14.
S_W24	potrzebę kształtowania u ucznia pozytywnego stosunku do nauki, rozwijania ciekawości, aktywności i samodzielności poznawczej, logicznego i krytycznego myślenia, kształtowania motywacji do uczenia się danego przedmiotu i nawyków systematycznego uczenia się, korzystania z różnych źródeł wiedzy, w tym z Internetu, oraz przygotowania ucznia do uczenia się przez całe życie przez stymulowanie go do samodzielnej pracy;	D.1/E.1.W15.
Symbol efektu	UMIEJĘTNOŚCI Student potrafi:	Symbol efektu kierunkowego
S_U21	dobierać metody pracy klasy oraz środki dydaktyczne, w tym z zakresu technologii informacyjno-komunikacyjnej, aktywizujące uczniów i uwzględniające ich zróżnicowane potrzeby edukacyjne;	D.1/E.1.U7.
S_U22	merytorycznie, profesjonalnie i rzetelnie oceniać pracę uczniów wykonywaną w klasie i w domu;	D.1/E.1.U8.
S_U23	skonstruować sprawdzian służący ocenie danych umiejętności	D.1/E.1.U9.

	uczniów;	
S_U24	rozpoznać typowe dla nauczanego przedmiotu lub prowadzonych zajęć błędy uczniowskie i wykorzystać je w procesie dydaktycznym;	D.1/E.1.U10.
S_U25	przeprowadzić wstępną diagnozę umiejętności ucznia;	D.1/E.1.U11.
Symbol efektu	KOMPETENCJE SPOŁECZNE Student jest gotów do:	Symbol efektu kierunkowego
S_K11	kształtowania umiejętności współpracy uczniów, w tym grupowego rozwiązywania problemów;	D.1/E.1.K5.
S_K12	budowania systemu wartości i rozwijania postaw etycznych uczniów oraz kształtowania ich kompetencji komunikacyjnych i nawyków kulturalnych;	D.1/E.1.K6.
S_K13	rozwijania u uczniów ciekawości, aktywności i samodzielności poznawczej oraz logicznego i krytycznego myślenia;	D.1/E.1.K7.
S_K14	kształtowania nawyku systematycznego uczenia się i korzystania z różnych źródeł wiedzy, w tym z Internetu;	D.1/E.1.K8.
S_K15	stymulowania uczniów do uczenia się przez całe życie przez samodzielną pracę;	D.1/E.1.K9.

Forma i typy zajęć:

Wykład i ćwiczenia

Wymagania wstępne i dodatkowe:

Student przystępujący do zajęć powinien posiadać podstawową wiedzę literaturoznawczą i językoznawczą, zdobytą w toku wcześniejszych studiów polonistycznych. Znać podstawowe dokumenty programowe (np. podstawę programową kształcenia ogólnego). Wykazywać motywację do pracy dydaktycznej, otwartość na współpracę oraz gotowość do rozwijania kompetencji nauczycielskich.

Treści modułu kształcenia:
Wykłady:

1. Metody kształcenia w odniesieniu do nauczanego przedmiotu język polski w szkole ponadpodstawowej .
2. Znaczenie kształtowania postawy odpowiedzialnego i krytycznego wykorzystywania mediów cyfrowych oraz poszanowania praw własności intelektualnej.
3. Rola diagnozy, kontroli i oceniania w pracy dydaktycznej na etapie szkoły ponadpodstawowej.
4. Ocenianie i jego rodzaje: ocenianie bieżące, semestralne i roczne, ocenianie wewnętrzne i zewnętrzne.
5. Funkcje oceny ucznia.
6. Egzaminy kończące etap edukacyjny szkoły ponadpodstawowej i sposoby konstruowania testów, sprawdzianów oraz innych narzędzi przydatnych w procesie oceniania uczniów w ramach nauczanego przedmiotu język polski.
7. Diagnoza wstępna grupy uczniowskiej i każdego ucznia w kontekście nauczanego przedmiotu język polski oraz sposoby wspomagania rozwoju poznawczego uczniów.
8. Kształtowania pojęć, postaw, umiejętności praktycznych, w tym rozwiązywania problemów i wykorzystywania wiedzy.

Ćwiczenia:

1. Metody i techniki skutecznego uczenia się; metody strukturyzacji wiedzy oraz konieczność powtarzania i utrwalania wiedzy i umiejętności.
2. Rozwijanie umiejętności osobistych i społeczno-emocjonalnych uczniów: potrzeba kształtowania umiejętności współpracy uczniów, w tym grupowego rozwiązywania problemów oraz budowania systemu wartości i rozwijania postaw etycznych uczniów, a także kształtowania kompetencji komunikacyjnych i nawyków kulturalnych – rozwiązania metodyczne.
3. Warsztat pracy nauczyciela języka polskiego na etapie szkoły ponadpodstawowej.
4. Właściwe wykorzystanie czasu lekcji przez ucznia i nauczyciela.
5. Sprawdzanie i ocenianie jakości kształcenia oraz jej ewaluacja, a także analiza i ocena własnej pracy dydaktyczno-wychowawczej.
6. Sposoby kształtowania u ucznia pozytywnego stosunku do nauki, rozwijania ciekawości, aktywności i samodzielności poznawczej, logicznego i krytycznego myślenia, kształtowania motywacji do uczenia się przedmiotu język polski i nawyków systematycznego uczenia się, korzystania z różnych źródeł wiedzy, w tym z Internetu, oraz przygotowania ucznia do uczenia się przez całe życie przez stymulowanie go do samodzielnej pracy.

Literatura podstawowa:

1. Kłakówna Zofia Agnieszka, *Język polski. Wykłady z metodyki*, Kraków 2016.
2. Kwiatkowska-Ratajczak Maria (red.), *Innowacje i metody. W kręgu teorii i praktyki. Podręcznik akademicki dydaktyki kształcenia polonistycznego*, Poznań 2011.
3. Nagajowa Maria, *Kształcenie języka ucznia w szkole podstawowej*, Warszawa 1985.
4. Nowak Ewa, *Stworzyć tekst. Uczniowska kompetencja tekstotwórcza w edukacji polonistycznej*, Kraków 2014.
5. Szymańska Marta, *Między nauką o języku a rozwijaniem języka. Koncepcje kształcenia językowego na przełomie XX i XXI wieku*, Kraków 2016.

Literatura dodatkowa:

1. *Edukacja polonistyczna wobec trudnej współczesności*, red. Anna Janus-Sitarz, Kraków 2010.
2. *Każdy uczeń jest ważny. Indywidualizacja na lekcji języka polskiego*, red. Anna Janus-Sitarz, Kraków 2017.
3. Nocoń Jolanta, *Lingwodydaktyka na progu XXI wieku. Konteksty – koncepcje – dylematy*, Opole 2018.
4. *Wiedza o języku i kompetencje językowe uczniów*, red. Bernadeta Szamburska-Niesporek, Katowice 2012.
5. *Twórczość i tworzenie w edukacji polonistycznej*, red. Anna Janus-Sitarz, Kraków 2012.
6. Wantuch Wiesława, *Aspekty integracji w nauczaniu języka polskiego*, Kraków 2005.

Planowane formy/działania/metody dydaktyczne:

Wykład audytoryjny o charakterze tradycyjnym, problemowym, konwersatoryjnym z wykorzystaniem prezentacji multimedialnych.

Ćwiczenia realizowane są z zastosowaniem metod tradycyjnych (asymilacyjne, waloryzacyjne) i aktywizujących (twórczego rozwiązywania problemów, rozwijających twórcze myślenie, planowania, ewaluacji) w formie indywidualnej, grupowej i zbiorowej.

Sposoby weryfikacji efektów uczenia się osiągniętych przez studenta:

Symbol efektu	Metody weryfikacji efektów uczenia się
S_W18, S_W19, S_W20, S_W21, S_W22,	Efekty w zakresie wiedzy będą weryfikowane na podstawie testu pisemnego oraz realizacji poszczególnych projektów.

S_W23, S_W24	
S_U21, S_U22, S_U23, S_U24, S_U25	Efekty w zakresie umiejętności będą weryfikowane na podstawie realizacji poszczególnych projektów. W ramach zajęć student opracowuje autorski program nauczania w wybranym obszarze tematycznym, uwzględniający podstawowe struktury programu. Ponadto przygotowuje konspekt zajęć wykorzystujący metody twórczego rozwiązywania problemów, planowania i ewaluacji, z zastosowaniem podstawowych procedur dydaktycznych – praca ta realizowana jest indywidualnie
SK_11, SK_12, SK_13, SK_14, SK_15	Efekty w zakresie kompetencji społecznych będą weryfikowane poprzez aktywność studenta podczas zajęć. Obejmuje to obserwację udziału w dyskusjach, pracy zespołowej oraz refleksji nad procesem dydaktycznym.

Forma i warunki zaliczenia:

Na zaliczenie ćwiczeń składa się:

1. Prezentacja multimedialna z zakresu wybranych obszarów tematycznych wyznaczonych programem przedmiotu – praca grupowa.
2. Opracowanie konspektu zajęć z wykorzystaniem technologii informacyjnych (zastosowanie podstawowych procedur dydaktycznych) – praca indywidualna.
3. Opracowanie konspektu zajęć z wykorzystaniem metod twórczego rozwiązywania problemów, planowania i ewaluacji (zastosowanie podstawowych procedur dydaktycznych) – praca indywidualna.

Kryteria oceny projektów zaliczeniowych (prezentacja, konspekty):

- 1) struktura projektu – maksymalnie 3 punkty,
- 2) poprawność merytoryczna – maksymalnie 6 punktów,
- 3) innowacyjność projektu – maksymalnie 3 punkty,
- 4) sposób prezentacji projektu – maksymalnie 4 punkty.

Ocena projektu:

16 – 15 punktów – ocena bardzo dobra,
 14 punktów – ocena dobra plus,
 13 – 12 punktów – ocena dobra,
 11 – 10 punktów – ocena dostateczna plus,
 9 – 8 – ocena dostateczna,
 poniżej 8 punktów – ocena niedostateczna.

Ocena z testu pisemnego:

91 – 100% – bardzo dobra,
 81 – 90% – dobra plus,
 71 – 80% – dobra,
 61 – 70% – dostateczna plus,
 51 – 60% – dostateczna,
 50 – 0% – niedostateczna.

Ocena końcowa: średnia ocen (projekty, test pisemny).

Bilans punktów ECTS:

Studia stacjonarne	
Aktywność	Obciążenie studenta
Wykład	15 godzin
Ćwiczenia	30 godzin
Przygotowanie do testu pisemnego	10 godzin
Napisanie testu	1 godzina
Przygotowanie projektów	18 godzin
Konsultacje	1 godzina
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	75 godzin
Punkty ECTS za przedmiot	3 ECTS

Sylabus przedmiotu / modułu kształcenia		
Nazwa przedmiotu/modułu kształcenia:		Praktyka zawodowa nauczycielska dydaktyczna ciągła w szkole ponadpodstawowej - 90 godzin (4 tygodnie)
Nazwa w języku angielskim:	Teaching practice in post-primary school - 90 hours (4 weeks)	
Język wykładowy:	polski	
Kierunek studiów, dla którego przedmiot jest oferowany:		filologia polska, sp. nauczycielska
Jednostka realizująca:	Instytut Językoznawstwa i Literaturoznawstwa	
Rodzaj przedmiotu/modułu kształcenia (obowiązkowy/fakultatywny):		fakultatywny
Poziom modułu kształcenia (np. pierwszego lub drugiego stopnia):		drugiego stopnia
Rok studiów:	drugi	
Semestr:	czwarty	
Liczba punktów ECTS:	3	
Imię i nazwisko koordynatora przedmiotu:		Dr Renata Bryzek
Imię i nazwisko prowadzących zajęcia:		Dr Renata Bryzek
Założenia i cele przedmiotu:		Celem praktyki jest kształtowanie kompetencji dydaktycznych studentów zakresu nauczania języka polskiego w szkole ponadpodstawowej.
Symbol efektu	Efekt uczenia się: WIEDZA Zna i rozumie:	Symbol efektu ze standardu
S_W25	zadania dydaktyczne realizowane przez szkołę lub placówkę systemu oświaty;	D.2.W1.
S_W26	sposób funkcjonowania oraz organizację pracy dydaktycznej szkoły lub placówki systemu oświaty;	D.2.W2.
S_W27	rodzaje dokumentacji działalności dydaktycznej prowadzonej w szkole lub placówce systemu oświaty.	D.2.W3.
Symbol efektu	Efekt uczenia się: UMIEJĘTNOŚCI Potrafi:	Symbol efektu ze standardu
S_U26	wyciągnąć wnioski z obserwacji pracy dydaktycznej nauczyciela, jego interakcji z uczniami oraz sposobu planowania i przeprowadzania zajęć dydaktycznych; aktywnie obserwować stosowane przez nauczyciela metody i formy pracy oraz wykorzystywane pomoce dydaktyczne, a także sposoby oceniania uczniów oraz zadawania i sprawdzania pracy domowej;	D.2.U1.

S_U27	zaplanować i przeprowadzić pod nadzorem opiekuna praktyk zawodowych serię lekcji lub zajęć;	D.2.U2.
S_U28	analizować, przy pomocy opiekuna praktyk zawodowych oraz nauczycieli akademickich prowadzących zajęcia w zakresie przygotowania psychologiczno-pedagogicznego, sytuacje i zdarzenia pedagogiczne zaobserwowane lub doświadczane w czasie praktyk.	D.2.U3.
Symbol efektu	Efekt uczenia się: KOMPETENCJE SPOŁECZNE Jest gotów do:	Symbol efektu ze standardu
S_K16	skutecznego współdziałania z opiekunem praktyk zawodowych i nauczycielami w celu poszerzania swojej wiedzy dydaktycznej oraz rozwijania umiejętności wychowawczych.	D.2.K1.
Forma i typy zajęć:		Praktyka ciągła – ćwiczenia
Wymagania wstępne i dodatkowe:		
Dydaktyka języka polskiego w szkole ponadpodstawowej.		
Treści modułu kształcenia:		
Zadania dydaktyczne realizowane przez szkołę ponadpodstawową. Sposób funkcjonowania oraz organizacja pracy dydaktycznej szkoły ponadpodstawowej. Rodzaje dokumentacji działalności dydaktycznej prowadzonej w szkole ponadpodstawowej. Analiza i interpretacja zaobserwowanych albo doświadczanych sytuacji i zdarzeń dydaktycznych. Asystowanie nauczycielowi języka polskiego i obserwacja działań podejmowanych w zakresie nauczania języka polskiego w szkole ponadpodstawowej. Projektowanie i prowadzenie lekcji z przedmiotu język polski w szkole ponadpodstawowej. Prowadzenie dokumentacji praktyki, w której student rejestruje zadanie z zakresu: a) zapoznania ze specyfiką placówki, dokumentacją pracy dydaktycznej i wychowawczej oraz organizacją i funkcjonowaniem szkoły (student przeznacza 2 godziny, potwierdzone zapisem w dokumentacji i podpisem opiekuna praktyki z ramienia placówki). b) realizację treści praktyki poprzez uczestniczenie w każdej z klas: - w klasie IV – obserwowanie i prowadzenie lekcji, - w klasie V – obserwowanie i prowadzenie lekcji, - w klasie VI – obserwowanie i prowadzenie lekcji, - w klasie VII – obserwowanie i prowadzenie lekcji, - w klasie VIII – obserwowanie i prowadzenie lekcji, Studenci obserwują i prowadzą lekcje pod kierunkiem nauczyciela danej klasy (po 15 godzin w każdej klasie). Do wszystkich lekcji, zarówno obserwowanych, jak i prowadzonych, studenci przygotowują opisy w Arkuszu praktyki ciągłej i załączają scenariusze lekcji prowadzonych w oparciu o wskazówki nauczycieli. Scenariusz zatwierdza nauczyciel na dzień przed terminem prowadzenia. 3. W trakcie realizacji praktyki ciągłej studenta obowiązuje również przeznaczenie 13 godzin na realizację zadań z zakresu: a) asystowania przy tworzeniu dokumentacji szkolnej – nauka tworzenia planów pracy dydaktycznej, planu rocznego, obserwacja planowania pracy z uczniami, w tym z uczniami ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, itd. b) asystowania przy prowadzeniu dziennika, arkuszy obserwacji uczniów; c) uczestniczenia w zebraniu z rodzicami i posiedzeniach rady pedagogicznej (po wyrażeniu zgody przez Dyrekcję Placówki), d) udział w zajęciach dodatkowych;		

e) udział w organizacji wycieczki, spotkań, itp.

f) udział w organizacji uroczystości.

Realizacja praktyki ciągłej odbywa się w oparciu o Regulamin praktyk zawodowych na kierunku filologia polska (studia pierwszego i drugiego stopnia) - Moduł specjalnościowy: nauczycielska - prowadzonym na Wydziale Nauk Humanistycznych w Instytucie Językoznawstwa i Literaturoznawstwa Uniwersytetu w Siedlcach.

Literatura podstawowa:

1. Kaleta-Witusiak M., Kopik A., Walasek-Jarosz B., Techniki gromadzenia i analizy wiedzy o uczeniu, Kielce 2013.
2. Pankowska D., Pedagogika dla nauczycieli w praktyce. Materiały metodyczne, Kraków 2011.

Literatura dodatkowa:

1. Perry R, Teoria i praktyka. Proces stawania się nauczycielem, Warszawa 2000.
2. Półturzycki J., Dydaktyka dla nauczycieli, Toruń 2014.

Planowane formy/działania/metody dydaktyczne:

Obserwacja i prowadzenie lekcji w ramach praktyki w szkole ponadpodstawowej.

Sposoby weryfikacji efektów uczenia się osiągniętych przez studenta:

Efekty weryfikowane będą na podstawie przedłożonej dokumentacji studenta.

Zaliczenia praktyki dokonuje opiekun z ramienia Uczelni biorąc pod uwagę następujące kryteria:

- ogólną ocenę z przebiegu praktyki wystawioną przez opiekuna z ramienia placówki,
- przebieg praktyki i potwierdzone podpisami opiekuna w placówce zadania realizowane w czasie praktyki,
- merytoryczną zawartość dokumentacji,
- kompletność, spójność i estetykę dokumentacji.

Forma i warunki zaliczenia:

Zaliczenie z oceną. Za każdy element poddawany weryfikacji w kwestionariuszu oceny student otrzyma 1 pkt. Punktacja i kryteria oceny: 14 pkt. – ocena bardzo dobra; 13pkt. – ocena dobra plus; 12 pkt. – ocena dobra; 11-10 pkt. – ocena dostateczna plus; 9-8 pkt. – ocena dostateczna; 7 pkt. i poniżej – ocena niedostateczna.

Bilans punktów ECTS:

Studia stacjonarne

Aktywność

Obciążenie studenta

Ćwiczenia

90 godzin

Sumaryczne obciążenie pracą studenta

90 godzin

Punkty ECTS za przedmiot

3

Sylabus przedmiotu / modułu kształcenia		
Nazwa przedmiotu/modułu kształcenia:		Dydaktyka języka polskiego jako obcego i jako drugiego 2
Nazwa w języku angielskim:		Teaching Polish as a foreign and second language 2
Język wykładowy:	polski	
Kierunek studiów, dla którego przedmiot jest oferowany:		filologia polska, sp. nauczycielska
Jednostka realizująca:	Instytut Językoznawstwa i Literaturoznawstwa	
Rodzaj przedmiotu/modułu kształcenia (obowiązkowy/fakultatywny):		fakultatywny
Poziom modułu kształcenia (np. pierwszego lub drugiego stopnia):		drugiego stopnia
Rok studiów:	drugi	
Semestr:	czwarty	
Liczba punktów ECTS:	3	
Imię i nazwisko koordynatora przedmiotu:		dr hab. Andrzej Borkowski
Imię i nazwisko prowadzących zajęcia:		dr hab. Beata Walęciuk-Dejneka, dr hab. Andrzej Borkowski, mgr Barbara Bandzarewicz
Założenia i cele przedmiotu:		Nabycie przez studentów wiedzy, umiejętności i kompetencji z zakresu dydaktyki języka polskiego jako obcego i jako drugiego. Doskonalenie umiejętności studentów w zakresie posługiwania się podstawowymi ujęciami teoretycznymi w projektowaniu sytuacji edukacyjnych z myślą o osobach, dla których język polski jest językiem obcym.
Symbol efektu	Efekt uczenia się: WIEDZA Zna i rozumie:	Symbol efektu ze standardu
S_W19	rolę diagnozy, kontroli i oceniania w pracy dydaktycznej; ocenianie i jego rodzaje: ocenianie bieżące, semestralne i roczne, ocenianie wewnętrzne i zewnętrzne; funkcje oceny;	E.1.W10.
S_W20	egzaminy kończące etap edukacyjny i sposoby konstruowania testów, sprawdzianów oraz innych narzędzi przydatnych w procesie oceniania uczniów w ramach nauczanego przedmiotu;	E.1.W11.
S_W21	diagnozę wstępną grupy uczniowskiej i każdego ucznia w kontekście nauczanego przedmiotu lub prowadzonych zajęć oraz sposoby wspomagania rozwoju poznawczego uczniów; potrzebę kształtowania pojęć, postaw, umiejętności praktycznych, w tym rozwiązywania problemów, i wykorzystywania wiedzy; metody i techniki skutecznego uczenia się; metody strukturyzacji wiedzy oraz	E.1.W12.

	konieczność powtarzania i utrwalania wiedzy i umiejętności;	
S_W22	znaczenie rozwijania umiejętności osobistych i społeczno- emocjonalnych uczniów: potrzebę kształtowania umiejętności współpracy uczniów, w tym grupowego rozwiązywania problemów oraz budowania systemu wartości i rozwijania postaw etycznych uczniów, a także kształtowania kompetencji komunikacyjnych i nawyków kulturalnych;	E.1.W13.
S_W23	warsztat pracy nauczyciela; właściwe wykorzystanie czasu lekcji przez ucznia i nauczyciela; zagadnienia związane ze sprawdzaniem i ocenianiem jakości kształcenia oraz jej ewaluacją, a także z koniecznością analizy i oceny własnej pracy dydaktyczno- wychowawczej;	E.1.W14.
S_W24	potrzebę kształtowania u ucznia pozytywnego stosunku do nauki, rozwijania ciekawości, aktywności i samodzielności poznawczej, logicznego i krytycznego myślenia, kształtowania motywacji do uczenia się danego przedmiotu i nawyków systematycznego uczenia się, korzystania z różnych źródeł wiedzy, w tym z Internetu, oraz przygotowania ucznia do uczenia się przez całe życie przez stymulowanie go do samodzielnej pracy.	E.1.W15.
S_W28	specyfikę języka polskiego jako obcego i jako drugiego na wszystkich poziomach edukacji szkolnej;	K_W09
Symbol efektu	Efekt uczenia się: UMIEJĘTNOŚCI Potrafi:	Symbol efektu ze standardu
S_U22	merytorycznie, profesjonalnie i rzetelnie oceniać pracę uczniów wykonywaną w klasie i w domu;	E.1.U8.
S_U23	skonstruować sprawdzian służący ocenie danych umiejętności uczniów;	E.1.U9.
S_U24	rozpoznać typowe dla nauczanego przedmiotu lub prowadzonych zajęć błędy uczniowskie i wykorzystać je w procesie dydaktycznym;	E.1.U10.
S_U25	przeprowadzić wstępną diagnozę umiejętności ucznia.	E.1.U11.
S_U22	merytorycznie, profesjonalnie i rzetelnie oceniać pracę uczniów wykonywaną w klasie i w domu;	E.1.U8.
S_U31	samodzielnie rozwiązywać problemy związane z pracą nauczyciela, w tym te związane z tworzeniem i uzupełnianiem warsztatu pracy językowej i literackiej.	K_U05, K_U07
Symbol efektu	Efekt uczenia się: KOMPETENCJE SPOŁECZNE Jest gotów do:	Symbol efektu ze standardu
S_K11	kształtowania umiejętności współpracy uczniów, w tym grupowego rozwązywania problemów;	E.1.K5.

S_K12	budowania systemu wartości i rozwijania postaw etycznych uczniów oraz kształtowania ich kompetencji komunikacyjnych i nawyków kulturalnych;	E.1.K6.
S_K13	rozwijania u uczniów ciekawości, aktywności i samodzielności poznawczej oraz logicznego i krytycznego myślenia;	E.1.K7.
S_K14	kształtowania nawyku systematycznego uczenia się i korzystania z różnych źródeł wiedzy, w tym z Internetu;	E.1.K8.
S_K15	stymulowania uczniów do uczenia się przez całe życie przez samodzielną pracę.	E.1.K9.

Forma i typy zajęć:

Wykład i ćwiczenia

Wymagania wstępne i dodatkowe:

Podstawy pedagogiki, Podstawy dydaktyki, Dydaktyka języka polskiego, Dydaktyka języka polskiego jako obcego i jako drugiego 1.

Treści modułu kształcenia:

Wykłady:

1. Różnice i trudności w nauczaniu języka polskiego jako obcego/odziedziczonego/drugiego
2. Praca z dzieckiem z doświadczeniem migracyjnym.
3. Komunikacja międzykulturowa.
4. Funkcjonowanie polskiego szkolnictwa za granicą i organizacja nauczania języka polskiego jako obcego w Polsce.
5. Znaczenie kształtowania postawy odpowiedzialnego i krytycznego wykorzystywania mediów cyfrowych oraz poszanowania praw własności intelektualnej w nauczaniu języka.
6. Rola diagnozy, kontroli i oceniania w pracy dydaktycznej na różnych etapach nauczania językowego.
7. Ocenianie i jego rodzaje: ocenianie bieżące, semestralne i roczne, ocenianie wewnętrzne i zewnętrzne.
8. Egzaminy kończące etap edukacyjny i sposoby konstruowania testów, sprawdzianów oraz innych narzędzi przydatnych w procesie oceniania uczniów w ramach nauczania języka polskiego jako obcego. Certyfikacja języka polskiego jako obcego.
9. Diagnoza wstępna grupy uczniowskiej i każdego ucznia w kontekście nauczania języka polskiego jako obcego i drugiego oraz sposoby wspomagania rozwoju poznawczego uczniów.
10. Kształtowania pojęć, postaw, umiejętności praktycznych, w tym rozwiązywania problemów i wykorzystywania wiedzy językowej w codziennym życiu.

Ćwiczenia:

1. Metody i techniki skutecznego uczenia się języka polskiego jako obcego; metody strukturyzacji wiedzy oraz konieczność powtarzania i utrwalania wiedzy i umiejętności.
 - a) Techniki nauczania wymowy;
 - b) Techniki nauczania pisowni;
 - c) Techniki nauczania słownictwa;
 - d) Techniki nauczania gramatyki;
 - e) Techniki nauczania rozumienia ze słuchu;
 - f) Techniki nauczania mówienia;
 - g) Techniki nauczania czytania w języku obcym.
2. Warsztat pracy nauczyciela języka polskiego.
3. Właściwe wykorzystanie czasu lekcji przez ucznia i nauczyciela.
4. Sprawdzanie i ocenianie jakości kształcenia oraz jej ewaluacja, a także analiza i ocena własnej pracy dydaktyczno-wychowawczej.
5. Sposoby kształtowania u ucznia pozytywnego stosunku do nauki, rozwijania ciekawości, aktywności i samodzielności poznawczej, logicznego i krytycznego myślenia, kształtowania motywacji do

uczenia się przedmiotu język polski i nawyków systematycznego uczenia się, korzystania z różnych źródeł wiedzy, w tym z Internetu, oraz przygotowania ucznia do uczenia się przez całe życie przez stymulowanie go do samodzielnej pracy. 6. Rozwijanie umiejętności osobistych i społeczno-emocjonalnych uczniów: potrzeba kształtowania umiejętności współpracy uczniów, w tym grupowego rozwiązywania problemów oraz budowania systemu wartości i rozwijania postaw etycznych uczniów, a także kształtowania kompetencji komunikacyjnych i nawyków kulturalnych – rozwiązania metodyczne. 7. Projektowanie sytuacji edukacyjnych z zakresu nauczania języka polskiego jako obcego i drugiego – symulacje dydaktyczne.
Literatura podstawowa:
1. Banach M., Bucko D., Rozumienie tekstu pisanego w języku obcym na przykładzie języka polskiego jako obcego, Kraków 2019. 2. Bartnicka B., Kacprzak L., Rohozińska E, (red.), Vademecum lektora języka polskiego, Warszawa 1992. 3. Batko-Tokarz B., Tematyczny podział słownictwa współczesnego języka polskiego. Teoria, praktyka, leksykografia, Kraków 2019. 4. Dąbrowska A., Dobesz U., Pasieka M., Co warto wiedzieć? Poradnik metodyczny dla nauczycieli języka polskiego jako obcego na Wschodzie, Warszawa 2010. 5. Gębał P.E., Miodunka T., Dydaktyka i metodyka nauczania języka polskiego jako obcego i drugiego, Warszawa 2020. 6. Gębał P.E., Podstawy dydaktyki języka polskiego jako drugiego. Podejście integracyjno-inkluzyjne, Kraków 2018.
Literatura dodatkowa:
1. Gofron B., 2013, Konstruktywistyczne ujęcie procesu uczenia się, „Periodyk Naukowy Akademii Polonijnej”, nr 1(7), s. 159-172. 2. Janowska I., Podejście zadaniowe do nauczania i uczenia się języków obcych. Na przykładzie języka polskiego jako obcego, Kraków 2011. 3. Janowska I., Wypowiedź ustna w dydaktyce językowej. Na przykładzie języka polskiego jako obcego, Kraków 2019. 4. Januszevska E., Markowska-Manista U., Dziecko „inne” kulturowo w Polsce. Z badań nad edukacją szkolną, Warszawa 2017. 5. Jaroszevska A., O glottodydaktyce słowami glottodydaktyków, „Języki Obce w Szkole” 2014, nr 4, s. 52-66.
Planowane formy/działania/metody dydaktyczne:
Wykład audytoryjny o charakterze tradycyjnym, problemowym, konwersatoryjnym z wykorzystaniem prezentacji multimedialnych. Ćwiczenia realizowane są z zastosowaniem metod tradycyjnych (asymilacyjne, waloryzacyjne) i aktywizujących (twórczego rozwiązywania problemów, rozwijających twórcze myślenie, planowania, ewaluacji) w formie indywidualnej, grupowej i zbiorowej.
Sposoby weryfikacji efektów uczenia się osiągniętych przez studenta:
Wykład – w ramach egzaminu - odpowiedź pisemna na trzy pytania z zakresu materiału wykładowego i wskazanej literatury wraz z krytyczną refleksją nad praktyką edukacyjną – określenie merytorycznego przygotowania w zakresie wiedzy. Ćwiczenia - przygotowanie i omówienie prezentacji multimedialnej z zakresu wybranych obszarów tematycznych wyznaczonych programem przedmiotu. - zaprojektowanie i zaprezentowanie zarysu autorskiego programu nauczania w wybranym obszarze tematycznym, uwzględniając podstawowe struktury budowy programu.

- zaprezentowanie konspektu zajęć z wykorzystaniem podstawowych procedur dydaktycznych-
określenie merytorycznego przygotowania studenta w zakresie prezentowanej wiedzy oraz obserwacja
studenta w trakcie wykonywania działań właściwych dla zadania, w celu weryfikacji umiejętności i
kompetencji społecznych.

Forma i warunki zaliczenia:

Przedmiot kończy się egzaminem. Forma pisemna.

O ocenie decyduje poziom odpowiedzi studenta na trzy pytania. Zakres wiedzy dotyczy materiału
wykładowego i wskazanej literatury.

Za poprawnie udzielone odpowiedzi student otrzymuje 30 punktów (po 10 pkt. za każdą odpowiedź).

Na zaliczenie ćwiczeń składa się:

1. Prezentacja multimedialna z zakresu wybranych obszarów tematycznych wyznaczonych programem przedmiotu – praca grupowa.
2. Opracowanie konspektu zajęć z wykorzystaniem technologii informacyjnych (zastosowanie podstawowych procedur dydaktycznych) – praca indywidualna.
3. Opracowanie konspektu zajęć z wykorzystaniem metod twórczego rozwiązywania problemów, planowania i ewaluacji (zastosowanie podstawowych procedur dydaktycznych) – praca indywidualna.

Za poprawną pracę z każdej kategorii zaliczenia student otrzymuje 10 punktów, co łącznie stanowi 30 punktów.

Ocena z przedmiotu jest wystawiana na podstawie łącznej liczby punktów uzyskanych z egzaminu pisemnego i prac zrealizowanych na zaliczenie ćwiczeń według skali procentowej:

do 50% - niedostateczny,

51% - 60% - dostateczny,

61% - 70% - dostateczny plus,

71% - 80% - dobry,

81% - 90% - dobry plus,

91% - 100% - bardzo dobry

Na ocenę końcową z przedmiotu (wykładów i ćwiczeń) składa się jedna ocena wynikająca ze średniej arytmetycznej wyliczonej z oceny uzyskanej w ramach ćwiczeń i wykładu (egzaminu). Jedna ocena końcowa z przedmiotu zostaje wpisana studentowi do systemu USOS w polu wykłady.

Bilans punktów ECTS:

Studia stacjonarne

Aktywność	Obciążenie studenta
Wykłady	15 godzin
Ćwiczenia	30 godzin
Praca samodzielna	30 godzin
Studiowanie literatury przedmiotu	10 godz.
Przygotowanie do egzaminu	10 godz.
Przygotowanie do zaliczenia ćwiczeń	10 godz.
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	75 godzin

Punkty ECTS za przedmiot	3
--------------------------	---

Sylabus przedmiotu / modułu kształcenia		
Nazwa przedmiotu/modułu kształcenia:		Praktyka zawodowa nauczycielska dydaktyczna ciągła w szkole podstawowej i ponadpodstawowej - 90 godzin (4 tygodnie)
Nazwa w języku angielskim:		Teaching practice in primary and post-primary school - 90 hours (4 weeks)
Język wykładowy:	polski	
Kierunek studiów, dla którego przedmiot jest oferowany:		filologia polska, sp. nauczycielska
Jednostka realizująca:	Instytut Językoznawstwa i Literaturoznawstwa	
Rodzaj przedmiotu/modułu kształcenia (obowiązkowy/fakultatywny):		fakultatywny
Poziom modułu kształcenia (np. pierwszego lub drugiego stopnia):		drugiego stopnia
Rok studiów:	drugi	
Semestr:	czwarty	
Liczba punktów ECTS:	3	
Imię i nazwisko koordynatora przedmiotu:		Dr Renata Bryzek
Imię i nazwisko prowadzących zajęcia:		Dr Renata Bryzek
Założenia i cele przedmiotu:		Celem praktyki jest kształtowanie kompetencji dydaktycznych studentów zakresu nauczania języka polskiego w szkole podstawowej i ponadpodstawowej w aspekcie nauczania języka polskiego jako obcego.
Symbol efektu	Efekt uczenia się: WIEDZA Zna i rozumie:	Symbol efektu ze standardu
S_W25	zadania dydaktyczne realizowane przez szkołę lub placówkę systemu oświaty;	E.2.W1.
S_W26	sposób funkcjonowania oraz organizację pracy dydaktycznej szkoły lub placówki systemu oświaty;	E.2.W2.
S_W27	rodzaje dokumentacji działalności dydaktycznej prowadzonej w szkole lub placówce systemu oświaty.	E.2.W3.
Symbol efektu	Efekt uczenia się: UMIEJĘTNOŚCI Potrafi:	Symbol efektu ze standardu

S_U26	wyciągnąć wnioski z obserwacji pracy dydaktycznej nauczyciela, jego interakcji z uczniami oraz sposobu planowania i przeprowadzania zajęć dydaktycznych; aktywnie obserwować stosowane przez nauczyciela metody i formy pracy oraz wykorzystywane pomoce dydaktyczne, a także sposoby oceniania uczniów oraz zadawania i sprawdzania pracy domowej;	E.2.U1.
S_U27	zaplanować i przeprowadzić pod nadzorem opiekuna praktyk zawodowych serię lekcji lub zajęć;	E.2.U2.
S_U28	analizować, przy pomocy opiekuna praktyk zawodowych oraz nauczycieli akademickich prowadzących zajęcia w zakresie przygotowania psychologiczno-pedagogicznego, sytuacje i zdarzenia pedagogiczne zaobserwowane lub doświadczane w czasie praktyk.	E.2.U3.
Symbol efektu	Efekt uczenia się: KOMPETENCJE SPOŁECZNE Jest gotów do:	Symbol efektu ze standardu
S_K16	skutecznego współdziałania z opiekunem praktyk zawodowych i nauczycielami w celu poszerzania swojej wiedzy dydaktycznej oraz rozwijania umiejętności wychowawczych.	E.2.K1.
Forma i typy zajęć:		Praktyka ciągła – ćwiczenia
Wymagania wstępne i dodatkowe:		
Podstawowa wiedza z zakresu pedagogiki i psychologii.		
Treści modułu kształcenia:		
1. Zadania dydaktyczne realizowane przez szkołę. 2. Sposób funkcjonowania oraz organizacja pracy dydaktycznej szkoły. 3. Rodzaje dokumentacji działalności dydaktycznej prowadzonej w szkole. 4. Analiza i interpretacja zaobserwowanych albo doświadczanych sytuacji i zdarzeń dydaktycznych. 5. Asystowanie nauczycielowi języka polskiego i obserwacja działań podejmowanych w zakresie nauczania języka polskiego jako obcego w szkole. 6. Projektowanie i prowadzenie zajęć z języka polskiego jako obcego dla uczniów. 7. Prowadzenie dokumentacji praktyki, w której student rejestruje zadanie z zakresu: 8. a) zapoznania ze specyfiką placówki, dokumentacją pracy dydaktycznej i wychowawczej oraz organizacją i funkcjonowaniem szkoły (student przeznacz 2 godziny, potwierdzone zapisem w dokumentacji i podpisem opiekuna praktyki z ramienia placówki). 8. b) realizację treści praktyki poprzez uczestniczenie w każdej z klas: - w klasie IV – obserwowanie i prowadzenie lekcji, - w klasie V – obserwowanie i prowadzenie lekcji, - w klasie VI – obserwowanie i prowadzenie lekcji, - w klasie VII – obserwowanie i prowadzenie lekcji, - w klasie VIII – obserwowanie i prowadzenie lekcji, Studenci obserwują i prowadzą lekcje pod kierunkiem nauczyciela danej klasy (po 15 godzin w każdej klasie). Do wszystkich lekcji, zarówno obserwowanych, jak i prowadzonych, studenci przygotowują opisy w Arkuszu praktyki ciągłej i załączają scenariusze lekcji prowadzonych w oparciu o wskazówki nauczycieli. Scenariusz zatwierdza nauczyciel na dzień przed terminem prowadzenia. 9. W trakcie realizacji praktyki ciągłej studenta obowiązuje również przeznaczenie 13 godzin na realizację zadań z zakresu: a) asystowania przy tworzeniu dokumentacji szkolnej – nauka tworzenia planów pracy		

dydaktycznej, planu rocznego, obserwacja planowania pracy z uczniami, w tym z uczniami ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, itd.

- b) asystowania przy prowadzeniu dziennika, arkuszy obserwacji uczniów;
- c) uczestniczenia w zebraniu z rodzicami i posiedzeniach rady pedagogicznej (po wyrażeniu zgody przez Dyrekcję Placówki),
- d) udział w zajęciach dodatkowych;
- e) udział w organizacji wycieczki, spotkań, itp.
- f) udział w organizacji uroczystości.

Realizacja praktyki ciągłej odbywa się w oparciu o Regulamin praktyk zawodowych na kierunku filologia polska (studia pierwszego i drugiego stopnia) - Moduł specjalnościowy: nauczycielska - prowadzonym na Wydziale Nauk Humanistycznych w Instytucie Językoznawstwa i Literaturoznawstwa Uniwersytetu w Siedlcach.

Literatura podstawowa:

Kaleta-Witusiak M., Kopik A., Walasek-Jarosz B., Techniki gromadzenia i analizy wiedzy o uczniu, Kielce 2013.
Pankowska D., Pedagogika dla nauczycieli w praktyce. Materiały metodyczne, Kraków 2011.

Literatura dodatkowa:

Perry R, Teoria i praktyka. Proces stawania się nauczycielem, Warszawa 2000.
Półturzycki J., Dydaktyka dla nauczycieli, Toruń 2014.

Planowane formy/działania/metody dydaktyczne:

Obserwacja i prowadzenie lekcji w ramach praktyki w szkole.

Sposoby weryfikacji efektów uczenia się osiągniętych przez studenta:

Efekty weryfikowane będą na podstawie przedłożonej dokumentacji studenta.

Zaliczenia praktyki dokonuje opiekun z ramienia Uczelni biorąc pod uwagę następujące kryteria:

- ogólną ocenę z przebiegu praktyki wystawioną przez opiekuna z ramienia placówki,
- przebieg praktyki i potwierdzone podpisami opiekuna w placówce zadania realizowane w czasie praktyki,
- merytoryczną zawartość dokumentacji,
- kompletność, spójność i estetykę dokumentacji.

Forma i warunki zaliczenia:

Zaliczenie z oceną. Za każdy element poddawany weryfikacji w kwestionariuszu oceny student otrzyma 1 pkt. Punktacja i kryteria oceny: 14 pkt. – ocena bardzo dobra; 13pkt. – ocena dobra plus; 12 pkt. – ocena dobra; 11-10 pkt. – ocena dostateczna plus; 9-8 pkt. – ocena dostateczna; 7 pkt. i poniżej – ocena niedostateczna.

Bilans punktów ECTS:

Studia stacjonarne

Aktywność

Obciążenie studenta

Ćwiczenia

90 godzin

Sumaryczne obciążenie pracą studenta

90 godzin

Punkty ECTS za przedmiot

3

Sylabus przedmiotu / modułu kształcenia

Nazwa przedmiotu/modułu kształcenia:		Teoria i praktyka reportażu	
Nazwa w języku angielskim:		Theory and practice of reportage	
Język wykładowy:	polski		
Kierunek studiów, dla którego przedmiot jest oferowany:		filologia polska	
Jednostka realizująca:		Wydział Nauk Humanistycznych	
Rodzaj przedmiotu/modułu kształcenia (obowiązkowy/fakultatywny):		fakultatywny	
Poziom modułu kształcenia (np. pierwszego lub drugiego stopnia, jednolitych magisterskich):		drugiego stopnia	
Rok studiów:	drugi		
Semestr:		czwarty	
Liczba punktów ECTS:	6		
Imię i nazwisko koordynatora przedmiotu:		mgr Maria Długółcka-Pietrzak	
Imię i nazwisko prowadzących zajęcia:		dr hab. Roman Bobryk, dr hab. Andrzej Borkowski, dr hab. Barbara Stelingowska, mgr Maria Długółcka-Pietrzak	
Założenia i cele przedmiotu:		Nabycie wiedzy z zakresu reportażu: zasad analizy i interpretacji tekstów, w tym metody analizy krytycznej tekstu oraz wybranych zagadnień z zakresu literatury współczesnej i języka polskiego w odniesieniu do nowych mediów. Opanowanie umiejętności posługiwania się pojęciami i paradygmatami badawczymi z zakresu językoznawstwa, literaturoznawstwa i wiedzy o kulturze wysokiej i masowej; opisywania różnych gatunków literackich i publicystycznych; podejmowania działań o charakterze pisarskim, jak też potrafi posługiwania się nowoczesnymi mediami do kreacji różnego typu tekstów reporterskich. Nabycie gotowości do użytkowania swoich umiejętności komunikacyjnych, społecznych, interpersonalnych i interkulturowych, które predysponują do pracy w sektorze mediów	
Symbol efektu	Efekty uczenia się		Symbol efektu kierunkowego
	WIEDZA Student zna i rozumie:		

S_W01	zasady analizy i interpretacji tekstów, w tym metody analizy krytycznej tekstu;	K_W03, K_W09
S_W02	wybrane zagadnienia z zakresu literatury współczesnej i języka polskiego w odniesieniu do nowych mediów.	K_W03, K_W09, K_W04, K_W07
Symbol efektu	UMIEJĘTNOŚCI Student potrafi:	Symbol efektu kierunkowego
S_U01	posługiwać się pojęciami i paradygmatami badawczymi z zakresu językoznawstwa, literaturoznawstwa i wiedzy o kulturze wysokiej i masowej;	K_U02, K_U04
S_U02	opisać różne gatunki literackie i publicystyczne oraz inne rodzaje tekstów szczególnie tekstów cyfrowych i hybrydowych;	K_U01, KU_02, K_U09
S_U03	podejmować działania o charakterze pisarskim, jak też potrafi posługiwać się nowoczesnymi mediami do kreacji różnego typu tekstów (teksty użytkowe, literackie, reklamowe).	K_U03, K_U06, K_U07
Symbol efektu	KOMPETENCJE SPOŁECZNE Student jest gotów do:	Symbol efektu kierunkowego
S_K01	użytkowania swoich umiejętności komunikacyjnych, społecznych, interpersonalnych i interkulturowych, które predysponują do pracy w sektorze mediów;	K_K01
S_K02	praktycznego zastosowania kompetencji społecznych i osobowych, takich jak: kreatywność, otwartość na odmienność kulturową, umiejętność określania własnych zainteresowań, umiejętność samooceny, krytycznego myślenia, rozwiązywania problemów.	K_K02, K_K04, K_K05
Forma i typy zajęć:		ćwiczenia audytoryjne
Wymagania wstępne i dodatkowe:		
Wiedza z zakresu literatury polskiej z poprzedniego etapu studiów oraz z zakresu przedmiotów Problemy najnowszej literatury polskiej (realizowanego w trakcie semestru 2) oraz Nowe formy literackie w mediach (realizowanego w trakcie semestru 3).		
Treści modułu kształcenia:		
1. Reportaż w polu genologicznym. 2. Reportaż w perspektywie historycznej. 3. Reportaż w Polsce w wieku XX (autorzy, tematy, teksty). 4. Reportaż w Polsce w wieku XXI (autorzy, tematy, teksty). 5. Reportaż na współczesnym rynku książki. 6. Reportaże Melchiora Wańkowicza (wybór). 7. Reportaże Arkadego Fiedlera (wybór). 8. Reportaże Ryszarda Kapuścińskiego (wybór).		

9. Reportaże Hanny Krall (wybór).
10. Reportaże Mariusza Szczygła (wybór).
11. Reportaże Wojciecha Cejrowskiego (wybór).
12. Warsztat reportażysty.
13. Temat, kompozycja i styl.
14. Bohater reportażu.
15. Narracja reportażysty.

Literatura podstawowa:

1. Ryszard Kapuściński, *Autoportret reportera*, wybór i wstęp Krystyna Strączek, Kraków 2003.
2. *Antologia polskiego reportażu XX wieku*, tom 1, 2 oraz 3; red. Mariusz Szczygieł, Wołowiec 2014-2015.
3. Mariusz Szczygieł, *Fakty muszą zatańczyć*, Warszawa 2022.
4. Kazimierz Wolny, *Reportaż - jak go napisać?: poradnik dla słuchaczy studiów dziennikarskich*, Rzeszów 1995.
5. *Gatunki dziennikarskie: teoria, praktyka, język*, red. Kazimierz Wolny-Zmorzyński, Andrzej Kaliszewski, Wojciech Furman, Warszawa 2006.
6. *20 lat nowej Polski w reportażach według Mariusza Szczygła*, Wołowiec 2011.
7. Igor Borkowski, *Ostatnie lato Pilc. Podręcznik praktycznego pisania reportażu*, Wrocław 2012.
8. Maciej Siembida, *Reportaż po polsku*, Poznań 2003.
9. Bernadetta Darska, *Czas reportażu. O tym, co działo się wokół gatunku po 2010 roku*, Olsztyn 2023.
10. Bernadetta Darska, *Młodzi i fakty. Notatki o reportażach roczników osiemdziesiątych*, Olsztyn 2017.
11. Katarzyna Frukacz, *Polski reportaż książkowy. Przemiany i adaptacje*, Katowice 2019.

Literatura dodatkowa:

1. *Gatunki dziennikarskie w erze cyfryzacji: teoria, etyka, prawo, praktyka*, red. Kazimierz Wolny-Zmorzyński, Toruń 2021.
2. *Gatunki dziennikarskie w Europie: wstęp do genologii porównawczej*, red. Kazimierz Wolny-Zmorzyński, Jędrzej Morawiecki, Paweł Urbaniak, Wrocław 2017.
3. *Warmia i Mazury w reportażu polskim 1945-1980: o tożsamości bohaterów, miejsc i zdarzeń*, red. Joanna Szydłowska, Olsztyn 2001.
4. *Reportaż w dwudziestoleciu międzywojennym*, red. Krzysztof Stępnik, Magdalena Piechoty, Lublin 2004.

Planowane formy/działania/metody dydaktyczne:

Zespołowe i indywidualne rozwiązywanie zadań problemowych, dyskusja, prezentacja, analiza tekstów literackich, analiza literatury przedmiotu.

Sposoby weryfikacji efektów uczenia się osiągniętych przez studenta:

Symbol efektu	Metody weryfikacji efektów uczenia się
S_W01, S_W02	Efekty z wiedzy będą weryfikowane na podstawie pisemnych odpowiedzi udzielonych na pytania sprawdzające podczas testu sprawdzającego stopień opanowania przez studentów materiału z zajęć oraz znajomości wskazanych pozycji literatury.
S_U01, S_U02, S_U03	Efekty z umiejętności i kompetencji będą weryfikowane poprzez przygotowanie pracy pisemnej (autorskiego reportażu), zaangażowanie w dyskusji

	pozwalającego ocenić umiejętności praktyczne studenta, rozwiązywania zadań problemowych, w trakcie których student jest obserwowany przez nauczyciela oraz oceniany pod kątem systematyczności, aktywności i gotowości do wykorzystania zdobytej wiedzy .
S_K01, S_K02	Efekty z umiejętności i kompetencji będą weryfikowane poprzez przygotowanie pracy pisemnej (autorskiego raportu), zaangażowanie w dyskusji pozwalającego ocenić umiejętności praktyczne studenta, rozwiązywania zadań problemowych, w trakcie których student jest obserwowany przez nauczyciela oraz oceniany pod kątem systematyczności, aktywności i gotowości do wykorzystania zdobytej wiedzy.

Forma i warunki zaliczenia:

Warunki zaliczenia ćwiczeń: uzyskanie minimum oceny dostatecznej za przygotowanie i prezentację projektu indywidualnego oraz pisemnego kolokwium.

Kryteria oceny projektu zaliczeniowego:

- 1) struktura projektu – maksymalnie 3 punkty,
- 2) poprawność merytoryczna – maksymalnie 6 punktów,
- 3) innowacyjność projektu – maksymalnie 3 punkty,
- 4) sposób prezentacji projektu – maksymalnie 4 punkty.

Ocena projektu:

16 – 15 punktów – ocena bardzo dobra,
14 punktów – ocena dobra plus,
13 – 12 punktów – ocena dobra,
11 – 10 punktów – ocena dostateczna plus,
9 – 8 – ocena dostateczna,
poniżej 8 punktów – ocena niedostateczna.

Ocena z kolokwium pisemnego przeprowadzanego w formie testu:

91 – 100% – bardzo dobra,
81 – 90% – dobra plus,
71 – 80% – dobra,
61 – 70% – dostateczna plus,
51 – 60% – dostateczna,
50 – 0% – niedostateczna.

Ocena końcowa z przedmiotu stanowi ocenę średnią uzyskaną z projektu indywidualnego i z kolokwium pisemnego.

Bilans punktów ECTS:

Studia stacjonarne

Aktywność

Obciążenie studenta

Udział w ćwiczeniach

30 godzin

Przygotowanie do ćwiczeń	50 godzin
Przygotowanie do testu pisemnego	18 godzin
Przygotowanie pracy (reportażu)	50 godzin
Konsultacje	2 godziny
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	150 godzin
Punkty ECTS za przedmiot	6 ECTS

Sylabus przedmiotu / modułu kształcenia

Nazwa przedmiotu/modułu kształcenia:		Typografia tekstu w mediach
Nazwa w języku angielskim:		Typography of the text in the media
Język wykładowy:	polski	
Kierunek studiów, dla którego przedmiot jest oferowany:		filologia polska
Jednostka realizująca:	Wydział Nauk Humanistycznych	
Rodzaj przedmiotu/modułu kształcenia (obowiązkowy/fakultatywny):		fakultatywny
Poziom modułu kształcenia (np. pierwszego lub drugiego stopnia, jednolitych magisterskich):		drugiego stopnia
Rok studiów:	drugi	
Semestr:	czwarty	
Liczba punktów ECTS:	3	
Imię i nazwisko koordynatora przedmiotu:		mgr Maria Długolecka-Pietrzak
Imię i nazwisko prowadzących zajęcia:		dr Marcin Pliszka, dr hab. Barbara Stelingowska, mgr Maria Długolecka-Pietrzak
Założenia i cele przedmiotu:		Nabycie wiedzy z zakresu specyfiki różnicowania stylistycznego i funkcjonalnego tekstów reklamowych i użytkowych oraz zasad funkcjonowania mediów, metod i technik public relations w reklamie i copywritingu, ze szczególnym uwzględnieniem znajomości słownictwa i frazeologii języka reklamy oraz typografii tekstów w mediach (nagłówki, banery, reklamy). Opanowanie umiejętności analizy i interpretacji tekstów reklamowych i krytycznych, w uwzględnieniu kontekstu społecznego i kulturowego oraz sprawności warsztatowych (kreowanie tekstów reklamowych, tekstów użytkowych na potrzeby mediów). Nabycie gotowości do użytkowania swoich umiejętności komunikacyjnych, społecznych, interpersonalnych i interkulturowych, które predysponują do pracy w sektorze mediów.
Symbol efektu	Efekty uczenia się	
	WIEDZA Student zna i rozumie:	
	Symbol efektu kierunkowego	

S_W01	specyfikę zróżnicowania stylistycznego i funkcjonalnego tekstów reklamowych i użytkowych;	K_W03, K_W09, K_W05
S_W02	zasady funkcjonowania mediów, metod i technik public relations w reklamie i copywritingu, ze szczególnym uwzględnieniem znajomości słownictwa i frazeologii języka reklamy;	K_W02, K_W09
Symbol efektu	UMIEJĘTNOŚCI Student potrafi:	Symbol efektu kierunkowego
S_U01	analizować i interpretować teksty reklamowe i krytyczne, uwzględniając przy tym kontekst społeczny i kulturowy	K_U05, K_U06, K_U07
S_U02	łączyć wiedzę teoretyczną z zakresu nauki o mediach w kontekście literatury ze sprawnościami laboratoryjnymi - posiada szczegółowe sprawności warsztatowe (kreowanie tekstów reklamowych, tekstów użytkowych na potrzeby mediów);	K_U06, K_U10
Symbol efektu	KOMPETENCJE SPOŁECZNE Student jest gotów do:	Symbol efektu kierunkowego
S_K01	użytkowania swoich umiejętności komunikacyjnych, społecznych, interpersonalnych i interkulturowych, które predysponują do pracy w sektorze mediów;	K_K01

Forma i typy zajęć:

Ćwiczenia audytoryjne

Wymagania wstępne i dodatkowe:

Znajomość pakietu Microsoft Office wynikająca z realizacji przedmiotu Technologia informacyjna na wcześniejszym etapie studiów.

Treści modułu kształcenia:

1. Zajęcia organizacyjne i organizacja pracy. Wprowadzenie do tematu. Wstępna praca przy komputerze.
2. Estetyka cyfrowa: analiza estetyki stron www i tekstów reklamowych. Układ, typografia, schemat, format, liternictwo.
3. Typografia tekstu w publikacji cyfrowej. Typy i rodzaje czcionek oraz możliwości modulowania tekstu. Podstawowe czcionki. Typografia tekstu na stronie www. Samodzielne przygotowywanie materiału roboczego.
4. Wykorzystanie fotografii. Zdjęcia cyfrowe: przygotowanie i obróbka. Możliwości pozyskiwania ilustracji (np. skanowanie materiałów).
5. Tekst i obraz; wykorzystanie narzędzi pozwalających na łączenie słowa i obrazu. Kreacja nagłówków. Ogłoszenia, plakaty informacyjne – estetyka, typografia. Wymogi czytelności publikacji.
6. 6-8. Zajęcia praktyczne; przygotowywanie typograficzne tekstów informacyjnych. Projektowanie ogłoszeń, plakatów informacyjnych, notek, wzmianek, banerów reklamowych, nagłówków itp.

Literatura podstawowa:

1. Lakshmi Bhaskaran, *Czym jest projektowanie publikacji?*, tłum. Katarzyna Więcek, Warszawa 2007.
2. Robin Williams, *Mistrzowskie stosowanie czcionek*, tłum. Anna Witerkowska, Gliwice 2003.
3. Adam Wolański, *Edycja tekstów. Praktyczny poradnik*, Warszawa 2008.

4. James Felici, *Kompletny przewodnik po typografii. Zasady doskonałego składania tekstu, słowo/obraz terytoria*, Gdańsk 2006;
5. Robert Bringhurst, *Elementarz stylu w typografii*, Kraków 2018;
6. Phil Baines, Andrew Haslam, *Pismo i typografia*, Warszawa 2010;
7. Michael Mitchell, Susan Wightman, *Typografia książki. Podręcznik projektanta*, Kraków 2022.
8. David Jury, *Co to jest typografia?* Warszawa 2021.

Literatura dodatkowa:

1. Roland Barthes, *Światło obrazu. Uwagi o fotografii*, tłum. Jacek Trznadel, Warszawa 1996 (i wyd. następne)
2. Kimberly Elam, *Siatki, czyli zasady kompozycji typograficznej*, Kraków 2019;
3. Maria Długołęcka-Pietrzak, *Przestrzeń we współczesnej literaturze dziecięcej: książka ilustrowana, książka typograficzna, książka konwergencyjna. Zarys problematyki*, w: *Pejzaż / krajobraz / przestrzeń. Język i tekst*, Siedlce 2018;
4. Patryk Mogilnicki, *Książka po okładce. O współczesnym polskim projektowaniu okładek książkowych*, Kraków 2021.

Planowane formy/działania/metody dydaktyczne:

Zespołowe i indywidualne rozwiązywanie zadań problemowych, prezentacja, praca przy komputerze: studium przypadku, pokaz, dyskusja

Sposoby weryfikacji efektów uczenia się osiągniętych przez studenta:

Symbol efektu	Metody weryfikacji efektów uczenia się
S_W01, S_W02	Efekty z wiedzy będą weryfikowane na podstawie końcowej pracy zaliczeniowej, tj. indywidualnego projektu studenta (przygotowanego portfolio z pracami typograficznymi).
S_U01, S_U02	Efekty z zakresu umiejętności będą weryfikowane poprzez obserwację pracy studenta przy komputerze, zaangażowania w dyskusję pozwalającego ocenić umiejętności praktyczne studenta, rozwiązywania zadań problemowych, w trakcie których student jest obserwowany przez nauczyciela oraz oceniany pod kątem systematyczności, aktywności i gotowości do wykorzystania zdobytej wiedzy.
S_K01	Efekty z zakresu kompetencji będą weryfikowane poprzez obserwację pracy studenta przy komputerze, zaangażowania w dyskusję pozwalającego ocenić umiejętności praktyczne studenta, rozwiązywania zadań problemowych, w trakcie których student jest obserwowany przez nauczyciela oraz oceniany pod kątem systematyczności, aktywności i gotowości do wykorzystania zdobytej wiedzy.

Forma i warunki zaliczenia:

Warunki zaliczenia ćwiczeń: uzyskanie minimum oceny dostatecznej za przygotowanie i prezentację projektu indywidualnego (portfolio z pracami typograficznymi).

Kryteria oceny projektu zaliczeniowego:

- 1) struktura projektu – maksymalnie 3 punkty,
- 2) poprawność merytoryczna – maksymalnie 6 punktów,
- 3) innowacyjność projektu – maksymalnie 3 punkty,
- 4) sposób prezentacji projektu – maksymalnie 4 punkty.

Ocena projektu:

16 – 15 punktów – ocena bardzo dobra,
 14 punktów – ocena dobra plus,
 13 – 12 punktów – ocena dobra,
 11 – 10 punktów – ocena dostateczna plus,
 9 – 8 – ocena dostateczna,
 poniżej 8 punktów – ocena niedostateczna.

Bilans punktów ECTS:

Studia stacjonarne

Aktywność	Obciążenie studenta
Udział w ćwiczeniach	15 godzin
Samodzielne przygotowanie się do ćwiczeń	35 godzin
Samodzielne przygotowanie się do zaliczenia	24 godziny
Udział w konsultacjach	1 godzina
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	75 godzin
Punkty ECTS za przedmiot	3 ECTS

Sylabus przedmiotu / modułu kształcenia

Nazwa przedmiotu/modułu kształcenia:		Rynek książki współczesnej
Nazwa w języku angielskim:		Contemporary book market
Język wykładowy:	polski	
Kierunek studiów, dla którego przedmiot jest oferowany:		filologia polska
Jednostka realizująca:	Wydział Nauk Humanistycznych	
Rodzaj przedmiotu/modułu kształcenia (obowiązkowy/fakultatywny):		fakultatywny
Poziom modułu kształcenia (np. pierwszego lub drugiego stopnia, jednolitych magisterskich):		drugiego stopnia
Rok studiów:	drugi	
Semestr:	czwarty	
Liczba punktów ECTS:	3	
Imię i nazwisko koordynatora przedmiotu:		dr hab. Andrzej Borkowski
Imię i nazwisko prowadzących zajęcia:		dr hab. Roman Bobryk, dr hab. Andrzej Borkowski, dr Marcin Pliszka, dr hab. Barbara Stelingowska
Założenia i cele przedmiotu:		Przedmiot ma na celu zapoznanie studentów ze współczesnym rynkiem książki.
Symbol efektu	Efekty uczenia się	Symbol efektu kierunkowego
	WIEDZA Student zna i rozumie:	
S_W01	Zna zasady funkcjonowania mediów, metod i technik public relations w reklamie i copywritingu, ze szczególnym uwzględnieniem znajomości słownictwa i frazeologii języka reklamy.	K_W02, K_W09
S_W02	zna istotę i rodzaje instytucji kultury oraz posiada podstawową orientację we współczesnym życiu kulturalnym i medialnym w Polsce.	K_W03, K_W09, K_W05
Symbol efektu	UMIEJĘTNOŚCI Student potrafi:	Symbol efektu kierunkowego
S_U01	potrafi łączyć wiedzę teoretyczną z zakresu nauki o mediach w kontekście literatury ze sprawnościami laboratoryjnymi – posiada szczegółowe sprawności warsztatowe (kreowanie tekstów reklamowych, tekstów użytkowych na potrzeby mediów).	K_U06, K_U10

S_U02	potrafi podejmować działania o charakterze pisarskim, jak też potrafi posługiwać się nowoczesnymi mediami do kreacji różnego typu tekstów (teksty użytkowe, literackie, reklamowe).	K_U03, K_U06,K_U07
Symbol efektu	KOMPETENCJE SPOŁECZNE Student jest gotów do:	Symbol efektu kierunkowego
S_K01	jest gotów do aktywnego uczestnictwa w życiu kulturalnym, wykorzystując swoją wiedzę i umiejętności.	K_K01, K_K02, K_K03
Forma i typy zajęć:		Ćwiczenia audytoryjne
Wymagania wstępne i dodatkowe:		
Ogólna wiedza z zakresu współczesnych trendów czytelniczych oraz funkcjonowania książki w środowisku cyfrowym.		
Treści modułu kształcenia:		
1. Rynek książki w Polsce i na świecie (zjawiska i trendy). 2. Nakłady książek w Polsce, ich sprzedaż i sposoby promocji. 3. Książka w kontekście generacyjnym (segmenty rynku książki). 4. Książka tradycyjna a rynek e-booków i audiobooków w Polsce. 5. Czytelnik współczesny (próba charakterystyki). 6. Bestsellery i książki poczytne. 7. Kariera kryminału, biografii i autobiografii (wybrane przykłady). 8. Współczesne poradniki (wybrane przykłady).		
Literatura podstawowa:		
1. <i>Rozmowy o rynku książki</i> (15), rozmowy przeprowadzili: P. Dobrołęcki, Ł. Gołębiewski, P. Waszczyk, Warszawa 2016. 2. <i>Rozmowy o rynku książki</i> (16), E. Tenderenda-Ożóg i inni, Warszawa 2020. 3. https://rynek-ksiazki.pl/ 4. https://www.bn.org.pl/raporty-bn/ruch-wydawniczy-w-liczbach		
Literatura dodatkowa:		
1. P. Kitrasiewicz, Ł. Gołębiewski, <i>Rynek książki w Polsce 1944-1989</i>, Warszawa 2005. 2. A. Drapińska, B. Liberadzka, <i>Trendy na rynku książki w Polsce – wybrane aspekty</i>, „Handel Wewnętrzny” 2017, 5, s. 111-120. 3. <i>Biała księga. Raport na temat wydawnictw naukowych w Polsce w 2021 roku</i>, https://www.pik.org.pl/konferencja-publicacje-naukowe/documents/Biala-Ksiega_Raport_PIK.pdf 4. <i>Rynek książki w Polsce</i>, file:///C:/Users/Admin/Downloads/rynek_ksiazki_2015.pdf		
Planowane formy/działania/metody dydaktyczne:		
Dyskusja, prezentacja, analiza tekstów, pokaz, „burza mózgów” i inne.		

Sposoby weryfikacji efektów uczenia się osiągniętych przez studenta:	
Symbol efektu	Metody weryfikacji efektów uczenia się
S_W01, S_W02	Efekty kształcenia będą sprawdzane na bieżąco w trakcie zajęć oraz na podstawie kończącego zajęcia testu pisemnego
S_U01, S_U02	Efekty z zakresu umiejętności sprawdzane będą podczas samodzielnego wykonywania prostych analiz marketingowych, promocyjnych i sprzedażowych związanych z produktami książkowymi, dyskusji, zaangażowania i pracy w grupie
S_K01	Efekty z zakresu kompetencji społecznych sprawdzane na podstawie umiejętności współpracy w grupie podczas zajęć i dyskusji dotyczących rynku książki, zaangażowania i obecności
Forma i warunki zaliczenia:	
Przedmiot kończy się zaliczeniem. Warunkiem uzyskania zaliczenia jest obecność, zaangażowanie, aktywny udział w zajęciach oraz zaliczenie testu pisemnego Ocena z testu pisemnego: 91 – 100% – bardzo dobra, 81 – 90% – dobra plus, 71 – 80% – dobra, 61 – 70% – dostateczna plus, 51 – 60% – dostateczna, 50 – 0% – niedostateczna.	
Bilans punktów ECTS:	
Studia stacjonarne	
Aktywność	Obciążenie studenta
Udział w ćwiczeniach	15 godzin
Udział w konsultacjach	10 godzina
Samodzielne przygotowanie się do zajęć oraz zaliczenia	39 godziny
Przygotowanie do testu pisemnego	6 godzin
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	70 godzin
Punkty ECTS za przedmiot	3 ECTS

Sylabus przedmiotu / modułu kształcenia

Nazwa przedmiotu/modułu kształcenia:		Projektowanie, skład książki, typografia
Nazwa w języku angielskim:		Design, book layout, typography
Język wykładowy:	polski	
Kierunek studiów, dla którego przedmiot jest oferowany:		filologia polska
Jednostka realizująca:	Wydział Nauk Humanistycznych	
Rodzaj przedmiotu/modułu kształcenia (obowiązkowy/fakultatywny):		fakultatywny
Poziom modułu kształcenia (np. pierwszego lub drugiego stopnia, jednolitych magisterskich):		drugiego stopnia
Rok studiów:	drugi	
Semestr:	czwarty	
Liczba punktów ECTS:	6	
Imię i nazwisko koordynatora przedmiotu:		mgr Maria Długolecka-Pietrzak
Imię i nazwisko prowadzących zajęcia:		dr hab. Barbara Stelingowska, prof. ucz, dr Marcin Pliszka, mgr Maria Długolecka-Pietrzak
Założenia i cele przedmiotu:		Zdobycie praktycznych umiejętności projektowania i składu książki oraz opanowanie zasad typografii i ich zastosowania w publikacjach drukowanych i cyfrowych.
Symbol efektu	Efekty uczenia się	Symbol efektu kierunkowego
	WIEDZA Student zna i rozumie:	
S_W01	poszczególne etapy procesu wydawniczego (adiustacja tekstu, korekta, skład, projektowanie graficzne, druk, dystrybucja, promocja),	K_W03, K_W09
S_W02	narzędzia służące projektowaniu graficznemu książki oraz przygotowywaniu materiałów informacyjno-promocyjnych,	K_W03, K_W04
Symbol efektu	UMIEJĘTNOŚCI Student potrafi:	Symbol efektu kierunkowego
S_U01	posługiwać się profesjonalnymi programami komputerowymi do edycji tekstu i obróbki grafiki,	K_U03, K_U10

S_U02	elastycznie dostosowywać się do zmieniających się trendów rynkowych oraz przygotowywać publikacje w różnych formatach (książki drukowane, e-booki, edycje cyfrowe).	K_U03, K_U10
Symbol efektu	KOMPETENCJE SPOŁECZNE Student jest gotów do:	Symbol efektu kierunkowego
S_K01	podnoszenia poziomu swojej wiedzy i umiejętności w zakresie edytorstwa oraz samodzielnego tworzenia rzetelnych edycji naukowych i komercyjnych; jest gotów do podejmowania w tym zakresie wyzwań zawodowych związanych ze zmieniającym się rynkiem pracy,	K_K02
Forma i typy zajęć:		Ćwiczenia audytoryjne (45 godzin)
Wymagania wstępne i dodatkowe:		
Znajomość programu Microsoft Word; dodatkowo: wstępna znajomość programu Adobe InDesign i/lub Adobe Photoshop		
Treści modułu kształcenia:		
Zajęcia organizacyjne i organizacja pracy, wstępna praca przy komputerze. Wprowadzenie do projektowania książki – omówienie procesu edytorskiego od koncepcji do publikacji. Design książki: zrozumienie roli projektanta książki w procesie wydawniczym. Przykłady dobrego i złego projektowania. Zasady projektowania książki – koncepcja ogólnego wyglądu książki, od okładki po układ wewnętrzny. Projektowanie okładki książki – analiza typograficznych elementów okładki (tytuł, autor, grafika) i ich wpływ na sprzedaż i odbiór książki. Normy i standardy typograficzne – wytyczne dla książek literackich, akademickich, technicznych. Estetyka i czytelność tekstu – wpływ typografii na odbiór treści, balans między formą a funkcją. Znaczenie typografii w książkach i jej wpływ na odbiór treści. Projektowanie w kontekście stylu literackiego, tematu i grupy docelowej. Dobór krojów pisma – analiza stylów typograficznych, czytelność, funkcjonalność i estetyka czcionek. Font czy czcionka? Różnice między typografią cyfrową a tradycyjną. Podstawy typografii w książkach – kompozycja tekstu, interlinia, światło międzyliterowe (kerning), hierarchia nagłówków. Błędy typograficzne i ich unikanie – wdowy, bękart, szewce, literówki, złe dzielenie wyrazów. Przygotowanie książki do druku – profile kolorystyczne, spad, separacja kolorów, proofing. Zajęcia praktyczne: przygotowywanie typograficzne projektu okładki, książki ilustrowanej, książki typograficznej, plakatu, autorskiej kompozycji literniczej (Microsoft Word, Adobe InDesign, Adobe Photoshop, Canva).		
Literatura podstawowa:		

James Felici, *Kompletny przewodnik po typografii. Zasady doskonałego składania tekstu, słowo/obraz terytoria*, Gdańsk 2006;

Robert Bringhurst, *Elementarz stylu w typografii*, Wydawnictwo D2D, Kraków 2018;

Phil Baines, Andrew Haslam, *Pismo i typografia*, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2010;

Michael Mitchell, Susan Wightman, *Typografia książki. Podręcznik projektanta*, Wydawnictwo D2D, Kraków 2022.

Maria Długołęcka-Pietrzak, *Przestrzeń we współczesnej literaturze dziecięcej: książka ilustrowana, książka typograficzna, książka konwergencyjna. Zarys problematyki*, w: *Pejzaż / krajobraz / przestrzeń. Język i tekst*, WN IKRiBL, Siedlce 2018;

David Jury, *Co to jest typografia?* Wydawnictwo Arkady, Warszawa 2021.

Literatura dodatkowa:

Kimberly Elam, *Siatki, czyli zasady kompozycji typograficznej*, Wydawnictwo D2D, Kraków 2019;

Patryk Mogilnicki: *Książka po okładce. O współczesnym polskim projektowaniu okładek książkowych*, Wydawnictwo Karakter, Kraków 2021.

Planowane formy/działania/metody dydaktyczne:

Praca przy komputerze, elementy wykładu z prezentacją multimedialną, ćwiczenia praktyczne z tekstem.

Sposoby weryfikacji efektów uczenia się osiągniętych przez studenta:

Symbol efektu	Metody weryfikacji efektów uczenia się
S_W01, S_W02	Weryfikacja na podstawie pracy przy komputerze z tekstem / grafiką na zajęciach oraz przygotowanej typograficzno-edytorskiej pracy końcowej.
S_U01, S_U02	Weryfikacja na podstawie pracy przy komputerze z tekstem / grafiką na zajęciach oraz przygotowanej typograficzno-edytorskiej pracy końcowej.
S_K01	Weryfikacja na podstawie pracy przy komputerze z tekstem / grafiką na zajęciach oraz przygotowanej typograficzno-edytorskiej pracy końcowej.

Forma i warunki zaliczenia:

Warunek uzyskania zaliczenia przedmiotu: zaliczenie na ocenę na podstawie przewidzianych prac bieżących (w trakcie zajęć) i końcowej pracy typograficzno-edytorskiej.

Poprawy: jednorazowa poprawa semestralnych zaliczeń poza zajęciami w semestrze

Bilans punktów ECTS:

Studia stacjonarne

Aktywność	Obciążenie studenta
Udział w ćwiczeniach	45 godzin
Przygotowanie do zajęć	15 godzin

Przygotowanie pracy zaliczeniowej	18 godzin
Udział w konsultacjach	2 godziny
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	80 godzin
Punkty ECTS za przedmiot	6

Sylabus przedmiotu / modułu kształcenia

Nazwa przedmiotu/modułu kształcenia:		Edycja tekstów na potrzeby mediów i publikacji internetowych	
Nazwa w języku angielskim:		Text editing for media and online publications	
Język wykładowy:	polski		
Kierunek studiów, dla którego przedmiot jest oferowany:		filologia polska	
Jednostka realizująca:	Wydział Nauk Humanistycznych		
Rodzaj przedmiotu/modułu kształcenia (obowiązkowy/fakultatywny):		fakultatywny	
Poziom modułu kształcenia (np. pierwszego lub drugiego stopnia, jednolitych magisterskich):		drugiego stopnia	
Rok studiów:	drugi		
Semestr:		czwarty	
Liczba punktów ECTS:	3		
Imię i nazwisko koordynatora przedmiotu:		dr Piotr Prachnio	
Imię i nazwisko prowadzących zajęcia:		dr hab. Roman Bobryk, dr hab. Andrzej Borkowski, dr hab. Sławomir Sobieraj, dr hab. Barbara Stelingowska, dr Piotr Prachnio, dr Marcin Pliszka	
Założenia i cele przedmiotu:		Celem przedmiotu jest rozwijanie umiejętności edytorskich i redakcyjnych studentów w zakresie tworzenia, dostosowywania i publikowania treści w mediach tradycyjnych oraz internetowych, z uwzględnieniem zasad SEO, dostępności, stylu komunikacji, narzędzi edycji oraz aspektów etycznych.	
Symbol efektu	Efekty uczenia się		Symbol efektu kierunkowego
	WIEDZA Student zna i rozumie:		
S_W01	zasady redakcji technicznej oraz językowej tekstów przeznaczonych do publikacji w mediach i internecie oraz potrafi wykorzystać adekwatne do tego narzędzia,		K_W03, K_W09
S_W02	specyfikę tekstów publikowanych na platformach społecznościowych i potrafi dostosować ich treść do wymagań SEO i wymagań dostępności (WCAG),		K_W03, K_W04, K_W09

S_W03	aspekty prawne związane z publikowaniem w internecie i korzystaniem z dostępnych w nim narzędzi.	K_W04
Symbol efektu	UMIEJĘTNOŚCI Student potrafi:	Symbol efektu kierunkowego
S_U01	analizować i rozwiązywać problemy związane z edycją tekstów online, takich jak różnice między artykułami prasowymi a internetowymi (struktura, styl, typografia), dostosowywanie tekstu do wymagań SEO, poprawianie czytelności treści, a także optymalizowanie formy publikacji,	K_U01, K_U02, K_U05
S_U02	ocenić poprawność językową tekstów publikowanych w mediach internetowych, dokonać redakcji językowej, analizując m.in. słownictwo i styl w zależności od specyfiki medium oraz dostosować teksty do norm wzorcowych i użytkowych,	K_U03, K_U06, K_U10
S_U03	samodzielnie opracowywać treści przeznaczone do publikacji na stronach internetowych, portalach i blogach, dbając o ich odpowiednią strukturę, formatowanie, SEO oraz optymalizację pod kątem dostępności (WCAG),	K_U03, K_U06, K_U10
S_U04	efektywnie korzystać z narzędzi do edycji i publikacji treści (MS Word, Google Docs),	K_U03, K_U10
S_U05	stosować się do przepisów prawa autorskiego, wydawniczego i prasowego przy tworzeniu treści przeznaczonych do publikacji w mediach i internecie.	K_U04
Symbol efektu	KOMPETENCJE SPOŁECZNE Student jest gotów do:	Symbol efektu kierunkowego
S_K01	podnoszenia poziomu swojej wiedzy i umiejętności w zakresie edytorstwa, w tym samodzielnego tworzenia rzetelnych edycji tekstów przeznaczonych do mediów i internetu,	K_K02
S_K02	podejmowania wyzwań zawodowych związanych ze zmieniającym się rynkiem pracy, w tym dostosowywania się do specyfiki przygotowywania publikacji online,	K_K01, K_K02, K_K04
S_K03	aktywnego uczestnictwa w życiu kulturalnym w zawodzie edytora, z uwzględnieniem netykiety oraz aspektów prawnych i etycznych publikacji treści w internecie.	K_K01, K_K05
Forma i typy zajęć:		Ćwiczenia audytoryjne
Wymagania wstępne i dodatkowe:		
Znajomość języka polskiego oraz umiejętność pracy z tekstem w edytorach tekstu (np. MS Word, Google Docs). Ogólna orientacja w specyfice mediów tradycyjnych i internetowych.		

Treści modułu kształcenia:

Zajęcia będą miały charakter teoretyczno-praktyczny. Każda jednostka będzie rozpoczynać się od krótkiego wprowadzenia, po którym studenci wykonywać będą określone czynności praktyczne pod nadzorem prowadzącego.

Ćwiczenia (zagadnienia):

1. Wprowadzenie do edycji tekstów w mediach i internecie. Analiza i porównanie artykułów prasowych i internetowych – identyfikacja kluczowych różnic (długość zdań, struktura, styl, typografia).
2. Czytelność i skanowalność tekstu online. Przekształcenie długiego tekstu w formę przyjazną dla użytkownika internetu (edycja tekstu, podział na akapity, dodanie nagłówków, wypunktowania itd.).
3. Redakcja językowa tekstów publikowanych w mediach i internecie. Praca na tekstach.
4. Korekta językowa tekstów publikowanych w mediach i internecie. Praca na tekstach.
5. Styl i ton komunikacji w tekstach online. Dopasowywanie stylu publikacji do grupy docelowej i specyfiki medium.
6. Optymalizacja treści pod SEO. Dobór i rozmieszczenie słów kluczowych tekstu, tworzenie nagłówków, linkowanie wewnętrzne i zewnętrzne.
7. Struktura i formatowanie treści. Tworzenie przejrzystej i uporządkowanej struktury tekstu.
8. Edycja tekstów pod kątem dostępności (WCAG).
9. Tworzenie chwytliwych tytułów, nagłówków i leadów.
10. Edycja i dostosowywanie treści przeznaczonych do publikacji w różnych mediach społecznościowych (Facebook, Instagram, X).
11. Narzędzia do edycji i publikacji treści. Edycja i publikacja tekstu w MS Wordzie i Google Docs (dodanie hiperłączy, formatowania, grafik).
12. Aspekty prawne i etyczne w publikacji treści online. Netykieta. Wykorzystanie czatu gpt w edycji tekstów.
13. Samodzielna redakcja i korekta tekstu przeznaczonego do publikacji w prasie tradycyjnej.
14. Samodzielna edycja i przygotowanie tekstu do publikacji w wybranym medium internetowym.

Literatura podstawowa:

1. *Nowe media i technologie w komunikacji marketingowej*, red. A. Bajdak, Z. Spyra, Katowice 2024.
2. Jacek Dziwulski, Cezary Tkaczuk, *Marketing w wyszukiwarkach i mediach społecznościowych*, Lublin 2021.
3. Jerzy Podracki, *Słownik interpunkcyjny języka polskiego z zasadami przestankowania PWN*, Warszawa 2022.
4. Piotr Rudera, *Konstrukcja tekstu w kulturze nowych mediów a rola obrazu w komunikacji elektronicznej*, „Biuletyn EBIB”, 2015, nr 6.
5. *Mass media we współczesnym świecie*, red. Violetta Tanaś, Wojciech Welskop, Łódź 2019.
6. *Tekst (w) sieci*, t. 1: *Tekst – Język – Gatunki*, red. Danuta Ulicka, Warszawa 2009.
7. Christian Vanderdorpe, *Od papirusu do hipertekstu. Esej o przemianach tekstu i kultury*, przeł. Anna Sawisz, Warszawa 2008.
8. Adam Wolański, *Edycja tekstów. Praktyczny poradnik*, Warszawa 2024.
9. Wytyczne dla dostępności treści internetowych (WCAG) 2.1 (<https://www.w3.org/Translations-WCAG21-pl/>)

Literatura dodatkowa:

1. *Studia z teorii komunikowania masowego*, red. Bogusława Dobek-Ostrowska, Wrocław 1999.
2. Walter Jackson Ong, *Oralność i piśmienność. Słowo poddane technologii*, przeł. Józef Japola,

Warszawa 2020 (lub inne wydanie).

3. Joanna Hańczkiewicz, *Zastosowanie sztucznej inteligencji w edytorstwie naukowym – przykład Moraliów Wacława Potockiego*, „Napis. Pismo poświęcone literaturze okolicznościowej i użytkowej” 2024, nr 30.

Planowane formy/działania/metody dydaktyczne:

Ćwiczenia, praca w grupie, praca indywidualna studenta, metoda projektu.

Sposoby weryfikacji efektów uczenia się osiągniętych przez studenta:

Symbol efektu	Metody weryfikacji efektów uczenia się
S_W01, S_W02, S_W03	Efekty z zakresu wiedzy będą weryfikowane na podstawie odpowiedzi ustnych i pisemnych ćwiczeń w trakcie zajęć oraz pracy zaliczeniowej.
S_U01, S_U02, S_U03, S_U04, S_U05	Efekty z zakresu umiejętności będą weryfikowane na podstawie odpowiedzi ustnych i pisemnych ćwiczeń w trakcie zajęć oraz pracy zaliczeniowej.
S_K01, S_K02, S_K03	Efekty z zakresu kompetencji będą weryfikowane na podstawie odpowiedzi ustnych i pisemnych ćwiczeń studentów oraz ich aktywności w trakcie zajęć. Student będzie obserwowany przez prowadzącego oraz oceniany pod kątem systematyczności, aktywności i gotowości do wykorzystania zdobytej wiedzy i umiejętności w praktyce. Posłuży temu również ocena przygotowanej przez studenta pracy zaliczeniowej.

Forma i warunki zaliczenia:

Przedmiot kończy się zaliczeniem na ocenę. Warunkiem wstępnym uzyskania zaliczenia jest obecność i aktywność na zajęciach. Podstawą oceny końcowej jest aktywność na zajęciach i jej merytoryczność (20%), średnia z ocen za ćwiczenia wykonywane w trakcie zajęć (40%) oraz ocena za wykonanie pracy zaliczeniowej – przygotowanie recenzji lub krótkiego artykułu na bloga (40%).

Bilans punktów ECTS:

Studia stacjonarne

Aktywność	Obciążenie studenta
Udział w ćwiczeniach	30 godzin
Samodzielne przygotowanie się studenta do ćwiczeń	17 godzin
Udział w konsultacjach	3 godziny
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	50 godzin
Punkty ECTS za przedmiot	3

Sylabus przedmiotu / modułu kształcenia

Nazwa przedmiotu/modułu kształcenia:		Funkcjonowanie wydawnictw i współczesny rynek książki	
Nazwa w języku angielskim:		The functioning of publishing houses and the contemporary book market	
Język wykładowy:	polski		
Kierunek studiów, dla którego przedmiot jest oferowany:		filologia polska	
Jednostka realizująca:	Wydział Nauk Humanistycznych		
Rodzaj przedmiotu/modułu kształcenia (obowiązkowy/fakultatywny):		fakultatywny	
Poziom modułu kształcenia (np. pierwszego lub drugiego stopnia, jednolitych magisterskich):		drugiego stopnia	
Rok studiów:	drugi		
Semestr:		czwarty	
Liczba punktów ECTS:	3		
Imię i nazwisko koordynatora przedmiotu:		dr Piotr Prachnio	
Imię i nazwisko prowadzących zajęcia:		dr hab. Roman Bobryk, dr hab. Andrzej Borkowski, dr hab. Sławomir Sobieraj, dr hab. Beata Wałęciuk-Dejneka, dr hab. Barbara Stelingowska, dr Piotr Prachnio	
Założenia i cele przedmiotu:		Celem przedmiotu jest kompleksowe zapoznanie studentów z funkcjonowaniem rynku książki w Polsce, obejmujące jego historyczne i współczesne uwarunkowania, strukturę wydawnictw, procesy wydawnicze, strategie promocyjne i dystrybucyjne, a także rolę krytyki literackiej i nagród w kształtowaniu odbioru i sprzedaży książek.	
Symbol efektu	Efekty uczenia się		Symbol efektu kierunkowego
	WIEDZA Student zna i rozumie:		
S_W01	strukturę i podział zadań w redakcji wydawnictwa, w tym różnice, jakie zachodzą między redaktorem nabywającym a redaktorem prowadzącym i technicznym,		K_W03, K_W04, K_W09

S_W02	poszczególne etapy procesu wydawniczego oraz wpływ przemysłanej, prawidłowo zaadresowanej reklamy na odbiór i sprzedaż książki oraz rolę krytyki literackiej i nagród literackich w kształtowaniu preferencji i trendów czytelniczych,	K_W03, K_W09
S_W03	rynek książki i jego uwarunkowania oraz specyfikę i rodzaje wydawnictw naukowych oraz komercyjnych.	K_W01, K_W02, K_W04, K_W10
Symbol efektu	UMIEJĘTNOŚCI Student potrafi:	Symbol efektu kierunkowego
S_U01	pracować w zespole redakcyjnym, projektować umowy autorskie, kalkulacje wydawnicze oraz plany promocyjne oraz prawidłowo zamawiać recenzje wydawnicze,	K_U04, K_U05
S_U02	ocenić zasadność wydania danej publikacji w segmencie komercyjnym lub naukowym i oszacować właściwy nakład książki dla przewidzianej grupy docelowej,	K_U03, K_U06, K_U10
S_U03	zarządzać projektem wydawniczym na różnych jego etapach, uwzględniając uwarunkowania rynkowe oraz specyfikę publikacji,	K_U03, K_U10
Symbol efektu	KOMPETENCJE SPOŁECZNE Student jest gotów do:	Symbol efektu kierunkowego
S_K01	efektywnego uczestniczenia w pracy redakcji w wydawnictwie komercyjnym lub naukowym,	K_K01, K_K02, K_K04
S_K02	podejmowania adekwatnych działań w zakresie edycji tekstu, projektowania i promocji publikacji na zmieniającym się rynku książki.	K_K02

Forma i typy zajęć:

Ćwiczenia audytoryjne

Wymagania wstępne i dodatkowe:

Podstawowa znajomość rynku książki i procesów wydawniczych oraz orientacja w środowisku literackim i księgarskim w Polsce.

Treści modułu kształcenia:

Wykład (zagadnienia):

1. Pojęcie rynku książki. Książki rodzime a tłumaczenia. Uwarunkowania funkcjonowania rynku wydawniczo-księgarskiego w Polsce w latach międzywojennych i powojennej Polsce. Spojrzenie na rynek z punktu widzenia teorii „pola literackiego” Pierre’a Bourdieu.
2. Charakterystyka rynku wydawniczego i księgarskiego w Polsce po 1989 roku z punktu widzenia raportu z badań nad rodzimym „polem literackim”. Działalność sieci księgarskich (organizacja, asortyment; sieci tradycyjne oraz internetowe). Najważniejsze czasopisma, portale internetowe,

organizacje i instytucje związane z rynkiem książki.

3. Polskie wydawnictwa naukowe i komercyjne. Charakterystyka najważniejszych oficyn wydawniczych w kraju. Self-publishing – definicja, idea i konsekwencje dla rynku wydawniczego.

4. Funkcjonowanie współczesnego wydawnictwa. Różnice między wydawnictwem komercyjnym a naukowym. Podział obowiązków i struktura oficyny. Redaktor nabywający a redaktor prowadzący i techniczny. Współpraca wydawnictwa z otoczeniem społeczno-gospodarczym.

5. Książka jako projekt: droga tekstu od propozycji wydawniczej do książki. Propozycje wydawnicze i ich selekcja. Zagadnienie recenzji wydawniczej. Sporządzanie kalkulacji i umowy dla autora oraz kompletnego projektu wydawniczego (opis projektu, analiza rynku i konkurencji, harmonogram prac, budżet i kosztorys, strategia promocji, plan dystrybucji, nakład i format).

6. Tworzenie planu promocyjnego publikacji. Dystrybucja i formy sprzedaży książki (książka tradycyjna i jej warianty, e-book, audiobook). Spotkania autorskie i targi książki w Polsce i na świecie. Internet w działalności informacyjnej i promocyjnej wydawnictw oraz księgarń.

7. Współczesna krytyka literacka, nagrody literackie oraz ich wpływ na sprzedaż i odbiór książki. Analiza wybranych przypadków.

Literatura podstawowa:

1. Pierre Bourdieu, *Reguły sztuki*, przeł. Andrzej Zawadzki, Kraków 2007.
2. Antonik Dominik, *Autor jako marka. Literatura w kulturze audiowizualnej społeczeństwa informacyjnego*, Kraków 2014.
3. John Huenefeld, *Zarządzanie wydawnictwem w warunkach gospodarki wolnorynkowej*, przeł. Grzegorz Łuczkiewicz, Kraków 1996.
4. *Literatura polska po 1989 roku w świetle teorii Pierre’a Bourdieu. Raport z badań*, red. Grzegorz Jankowicz, Piotr Marecki, Alicja Pałęcka, Jan Sowa, Tomasz Warczok, Kraków 2014.
5. Monika Małecka-Krawczyk, *Polska reklama wydawnicza w dwudziestoleciu międzywojennym. Próba typologii*, „Z Badań nad Polskimi Księgozbiorami Historycznymi” 2003, z. 21.
6. Maciej Maryl, *Życie literackie w sieci. Pisarze, instytucje, odbiorcy w dobie postępu technologicznego*, Warszawa 2015.
7. Maciej Maryl, *Kim jest pisarz (w internecie?)*, „Teksty Drugie” 2012, nr 6.
8. Kajetan Mojsak, *Cenzura wobec prozy „nowoczesnej” 1956–1965*, Warszawa 2016.
9. Tomasz Potkaj, *Akwarium. Opowieść o Związku Literatów Polskich w PRL-u*, Wołowiec 2022.
10. Marcin Rychlewski, *Książka jako towar, książka jako znak. Studia z socjologii literatury*, Gdańsk 2013.
11. Danuta Smołucha, *Nowoczesne technologie jako narzędzia promocji kultury czytelnictwa [w:] Kultura na rynku. Wybrane zagadnienia z zarządzania, marketingu i ekonomiki w sferze kultury*, red. Łukasz Burkiewicz, Jarosław Kucharski, Kraków 2017.
12. Magdalena Wójcik, *Promocja literatury w Internecie*, „Przegląd Biblioteczny” 2010, z. 4.

Literatura dodatkowa:

1. Michael Armstrong, *Zarządzanie ludźmi. Praktyczny przewodnik dla menadżerów liniowych*, przeł. Grażyna Skoczylas, Poznań 2007.
2. Łukasz Gołębiowski, Paweł Waszczyk, *Rynek książki w Polsce 2017. Wydawnictwa*, Warszawa 2017.
3. Łukasz Gołębiowski, Paweł Waszczyk, *Rynek książki w Polsce 2017. Targi, instytucje, media*,

Warszawa 2017.

4. Łukasz Gołębiewski, Paweł Waszczyk, *Rynek książki w Polsce 2017. Dystrybucja*, Warszawa 2017.

5. Bogdan Klukowski, *Audiobooki w kraju i na świecie*, Warszawa 2013.

6. Lynette Owen, *Zakup i sprzedaż praw autorskich w obrocie międzynarodowym*, przeł. Regina Gręda, Kraków 1998.

7. Thomas Woll, *Jak osiągnąć zysk w wydawnictwie*, przeł. Grzegorz Łuczkiwicz, Kraków 1998.

Planowane formy/działania/metody dydaktyczne:

Wykład tradycyjny wspomagany technikami multimedialnymi, dyskusja, wykład konwersatoryjny, metoda projektu.

Sposoby weryfikacji efektów uczenia się osiągniętych przez studenta:

Symbol efektu	Metody weryfikacji efektów uczenia się
S_W01, S_W02, S_W03	Efekty z zakresu wiedzy będą weryfikowane na podstawie ustnych odpowiedzi w trakcie zajęć, kolokwium zaliczeniowego oraz części grupowego projektu wydawniczego, za którą odpowiada dany student.
S_U01, S_U02, S_U03	Efekty z zakresu umiejętności będą weryfikowane na podstawie ustnych i pisemnych odpowiedzi w trakcie zajęć, kolokwium zaliczeniowego oraz części grupowego projektu wydawniczego, za którą odpowiada dany student.
S_K01, S_K02	Efekty z zakresu kompetencji będą weryfikowane na podstawie ustnych i pisemnych wypowiedzi studentów oraz ich aktywności w trakcie zajęć. Student będzie obserwowany przez prowadzącego oraz oceniany pod kątem systematyczności, aktywności i gotowości do wykorzystania zdobytej wiedzy w praktyce. Temu celowi posłuży również ocena przygotowanej przez studenta części grupowego projektu wydawniczego.

Forma i warunki zaliczenia:

Przedmiot kończy się zaliczeniem na ocenę. Warunkiem wstępnym zaliczenia jest obecność na zajęciach. Podstawą oceny końcowej są drobne zadania pisemne w trakcie zajęć (20%), a przede wszystkim oceny z pracy pisemnej – stworzonego w grupie projektu wydawniczego (40%) oraz kolokwium zaliczeniowego (40%).

Przedział punktacji kolokwium:

0-50 - ocena 2,0

51-60 - ocena 3,0

61-70 - ocena 3,5

71-80 - ocena 4,0

81-90 - ocena 4,5

91-100 - ocena 5,0

Poprawa kolokwium w trakcie dyżurów. Możliwe jest jedno podejście.

Bilans punktów ECTS:

Studia stacjonarne	
Aktywność	Obciążenie studenta
Udział w ćwiczeniach	15 godzin
Samodzielne przygotowanie się studenta do zajęć	13 godzin
Udział w konsultacjach	2 godziny
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	30 godzin
Punkty ECTS za przedmiot	3